DA AFGHANISTAN BANK

بانک The Bank

میاشتنی | Monthly | ماهنامه

۲۰۸ گڼه - ۱۴۴۶ جمادي الاول - ۱۴۰۳ لړم

د افغانستان بانک په نوښت د ورو تمویلونو ملي کنفرانس جوړ شو

د اف پی کارت په درلودلو سره تاسې کولای شئ چې خپلې پیسې مو د صرافی له هر خپلکاره ماشین (ATM) څخه د کار له رسمي وخت څخه وروسته هم تر لاسه کړئ.

د امتیاز خاوند: د افغانستان بانک

کتنپلاوی: فدا محمد فیضان، احمد جواد سداد او محمد ادریس رونق

سرلیکوال: شفیق الله بارز

- د افغانستان بانک په نوښت د ملي او نړۍوالو ادارو په ګډون د وړو تمویلونو ملي کنفران... ۱
- رئیس کُل د افغانستان بانک در مجمع سالانه ایوفی و بانک توسعه اسلامی شرکت کرد ۳
- د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د یوناما له مشرې سره ولیدل ۴
- تورم جهانی: درس‌های برای سیاست‌های پولی ۵
- په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د ودې په برخه کې ننګونې او حل لارې ۸
- نقش برگزاری نمایشگاه های صنعتی در رشد تولیدات داخلی ۱۲
- د برېښنايي اقتصاد پر لور د هند سفر ۱۵
- اقتصادي خبرونه ۲۱
- مؤثریت بودجه ریزی به اساس برنامه و عملکرد ۲۳
- DAB Governor Attends AAOIFI Annual Conference in Bahrain ۲۷
- DAB Holds National Conference on Microfinance ۳۱

مسئول مدیر: انور الله حیات

خبریال: سید خالد خالقیار

ډیزاین خالد احمد فیضي

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

د وېش مسئول: نصرت الله احمدزی

د چاپ شمېر: ۱۲۰۰ ټوکه

کال: اوولسم

پته: د افغانستان بانک

د ثبت ګڼه: ۶۵۸

ټلیفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

برېښنالیک: magazine@dab.gov.af

وېب پاڼه: www.dab.gov.af

۲۰۸

د مجلې د مقالو او انځورونو کارول د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

د افغانستان بانک په نوښت د ملي او نړۍوالو ادارو په ګډون د وړو تمویلونو ملي کنفرانس جوړ شو

۱۴۴۶ د جمادی الاول ۱۱ مه – د افغانستان بانک په نوښت د ملي او نړۍوالو ادارو د استازو، د بهرنیو هېوادونو سفیرانو او د ډله ایزو رسنیو د استازو په ګډون په کابل سرینا هوټل کې د وړو تمویلونو ملي کنفرانس جوړ شو.

د دې کنفرانس موخه د وړو تمویلونو د سکتور وده او پراختیا او د خصوصي او دولتي سکتورونو او ملي او نړۍوالو ادارو ترمنځ د همغږۍ او همکارۍ رامنځته کول وو، ترڅو په دې وسیله په هېواد کې د فقر کچه را ټیټه او د دندو د پیدا کېدو لامل شي.

د کنفرانس په پیل کې د افغانستان بانک د ټولو رئیس ښاغلي نور احمد آغا د کنفرانس ګډونوالو ته د ښه راغلاست ویلو او د منښې ترڅنګ یې د وړو تمویلونو پر اهمیت خبرې وکړې او زیاته یې کړه چې واړه تمویلونه مالي پانګې ته د اشخاصو او تشبثاتو د لاسرسي د برابرولو له لارې، د کاري فرصتونو د رامنځته کولو، د بې وزلۍ کمولو او د ټولنو د پیاوړي کولو په برخه کې بنسټیزه ونډه لري چې دا کار له یوې خوا د کوچنیو کاروبارونو او محلي تولیداتو د ودې لامل کېږي او له بلې خوا خلکو ته اقتصادي فرصتونه او عایداتي سرچینې برابروي.

ښاغلي نور احمد آغا د خپلو خبرو په بله برخه کې وویل چې د هېواد په اقتصاد کې د وړو تمویلونو د سکتور د اهمیت په پام کې نیولو سره، د افغانستان بانک د دې سکتور د کړنو د تنظیم او څارنې لپاره چارچوکاټ جوړ کړی دی چې اوس مهال د وړو تمویلونو مؤسسې کولای شي د فعالیت جواز ترلاسه کړي او د هېواد په اقتصادي وده او رغښت کې خپله ونډه ترسره کړي.

ورپسې، د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال قدرمن الحاج ملا عبدالغني برادر آخند د افغانستان بانک له رهبرۍ څخه د منښې کولو ترڅنګ د بانکي سکتور د اغېزناک مدیریت، مالي ثبات او د افغانۍ ارزښت ساتلو په برخه کې د افغانستان بانک د مشرتابه د معقولو پالیسیو ستاینه

وکړه او همدارنګه د دې کنفرانس پر اهمیت یې خبرې وکړې.

ښاغلي الحاج ملا عبدالغني برادر آخند وویل چې د بې وزلۍ او بیکارۍ کمول او د کاري فرصتونو رامنځته کول د افغانستان اسلامي امارت په مسؤلیتونو او لومړیتوبونو کې دي او دا چې د دې سکتور ګټه اخیستونکي عام خلک، بزګران، بېوزلي او د کوچنیو کاروبارونو خاوندان دي، د دې سکتور د پیاوړتیا لپاره اسلامي امارت او نړۍواله ټولنه ګډه موخه لري.

ښاغلي الحاج ملا عبدالغني برادر آخند د خپلو خبرو په بله برخه کې وویل، دولت ژمن دی چې دا سکتور پیاوړی کړي او د مالي تمویلونو سکتور د تنظیم او څارنې لپاره د مقرراتي چوکاټ جوړول یې د دې سکتور د پراختیا په برخه کې یو بنسټیز ګام یاد کړ.

د دې کنفرانس په دوام کې د بهرنیو چارو وزیر ښاغلي مولوي امیر خان متقي د وړو تمویلونو د سکتور په وده کې د بهرنیو شریکانو د رول او اهمیت په اړه خبرې وکړې. وروسته، د افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د سازمان د سرمنشي ځانګړې استازې آغلې روزا اوتونبایوا په نورو هېوادونو کې د وړو تمویلونو د سکتور پر رول او په افغانستان کې د وړو تمویلونو سکتور په برخه کې د نړۍوالې ټولنې او د ملګرو ملتونو د ادارو د همکاریو په اړه خبرې وکړې او زیاته یې کړه چې نړۍواله ټولنه او د ملګرو ملتونو اداري ژمنې دي چې د افغانستان د وړو تمویلونو سکتور د پرمختګ لپاره له کورنیو ادارو سره په ګډه همکاري وکړي. آغلې اوتونبایوا زیاته کړه چې نړۍوال بانک په افغانستان کې د وړو تمویلونو د پروژو پلي کولو لپاره ځانګړی پروګرام په پام کې لري او د ملګرو ملتونو د ګډونوالو او پناه غوښتونکو چارو اداره ژمنه ده چې د دې سکتور د پروژو په اړه خپل پلان پراخ کړي.

وروسته، د افغانستان د مالیې وزارت د پالیسۍ مرستیال ښاغلي انجینر سلطان محمد زبیر د دې سکتور لپاره د دولت د مالي سرچینو د کارولو او د صنعت او سوداګرۍ وزیر ښاغلي الحاج نورالدین عزیزي په بېلابېلو سکتورونو کې د وړو تمویلونو د سکتور د ملاتړ په موخه د لویو شرکتونو د رول په اړه په خپل وار خبرې وکړې.

د دې کنفرانس په بله برخه کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي صدیق الله خالد په افغانستان کې د وړو تمویلونو سکتور د فرصتونو او ننګونو په اړه هر اړخیز پریزنټېشن وړاندې کړ.

وروسته د شرایطو وړ شرکتونو ته د جواز ورکولو د مراسمو ترڅنګ د بېلابېلو ګردي میزونو (پینلونو) له لارې د بحث او خبرو اترو زمینه برابره شوه چې په دې کنفرانس کې د وزارتونو، خصوصي بانکونو او د ملي او نړۍوالو ادارو د متخصصینو، سلاکارانو او استازو ترمنځ د وړو تمویلونو سکتور په پیاوړتیا کې د شرکتونو، بانکونو او له هېواد څخه بهر سوداګرو د ونډې، د دې سکتور په پیاوړتیا کې د نړۍوالو مؤسسو پر رول او په هېواد کې د وړو تمویلونو د سکتور د فرصتونو او ننګونو په اړه بحثونه ترسره او نظرونه تبادله شول.

د دې کنفرانس جمع بندي د افغانستان بانک د ریاست د دفتر لوی آمر ښاغلي فدا محمد فیضان لخوا تر سره شوه. ښاغلي فیضان د ګډونوالو له ګډون او اغېزناکو نظرونو څخه د مننې ترڅنګ د وړو تمویلونو ملي کنفرانس د دې سکتور د پراختیا او ودې لپاره ګټور یاد کړ او زیاته یې کړه چې د افغانستان بانک به په خپل وار د وړو تمویلونو سکتور په پیاوړتیا کې اغېزناکه او دوامداره هڅې کوي.

رئیس کُل د افغانستان بانک در مجمع سالانه ایوفی و بانک توسعه اسلامی شرکت کرد

هیئتی تحت ریاست محترم نور احمد آغا رئیس کُل د افغانستان بانک در نزدهمین نشست سازمان محاسبه و تفتیش مؤسسات مالی اسلامی (ایوفی) و بانک توسعه اسلامی که در کشور بحرین برگزار شده بود، شرکت کرد.

در این نشست که به تاریخ اول و دوم ماه جمادی‌الاول سال جاری، برابر با سوم و چهارم نوامبر ۲۰۲۴ میلادی برگزار شده بود، نزدیک به سه صد نماینده از بانک‌های مرکزی و بانک‌های تجارتی اسلامی کشورهای اسلامی شرکت داشتند.

محترم نور احمد آغا رئیس کُل د افغانستان بانک حین صحبت در بخش افتتاحیه این نشست بر اهمیت ایجاد نهادها جهت تنظیم بهتر امور مرتبط به زکات، وقف، انفاق و صدقه تأکید کرده و نقش این نهادها را در کاهش فقر و توزیع عادلانه ثروت در جامعه بسیار مهم دانست؛ وی همچنین درباره ممنوعیت بانکداری سودی و توسعه بانکداری اسلامی و ثبات نظام بانکی در افغانستان به شرکت‌کنندگان معلومات داد.

محترم نور احمد آغا همچنان از نهاد ایوفی، بانک توسعه اسلامی و سایر نهادهای مربوط در زمینه ظرفیت‌سازی، برنامه‌های آموزشی، مدیریت بهتر زکات و وقف، تبدیل بانک‌های سنتی به بانکداری اسلامی و ایجاد یک نظام مالی و اقتصادی حلال، باثبات، شفاف و قوی در افغانستان درخواست همکاری کرد.

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د یوناما له مشرې سره ولیدل

۱۴۴۶ ربیع الثاني ۲۶ مه – د افغانستان بانک د ټولو رئیس ښاغلي نور احمد آغا د ملګرو ملتونو سازمان د سرمنشي له ځانګړې استازې آغلې روزا اوتونبایوا او مل پلاوي سره وکتل.

په دې غونډه کې د افغانستان بانک د ټولو رئیس ښاغلي نور احمد آغا په هېواد کې د مالي او بانکي سکتور د وضعیت په اړه مفصلې خبرې وکړې. نوموړي زیاته کړه د افغانستان بانک ژمن دی چې په افغانستان کې مالي او بانکي سکتور ته وده ورکړي او په دې وسیله د هېواد په اقتصادي رغښت کې خپل مثبت رول ترسره کړي.

په یاده غونډه کې د ملګرو ملتونو د سرمنشي ځانګړې استازې آغلې روزا اوتونبایوا هم د هېوادونو په اقتصادي رغښت کې د مالي او بانکي سکتور وده او پرمختګ د ارزښت وړ یاد کړل او پدې برخه کې یې د همکارۍ ژمنه وکړه.

د یادونې وړ ده چې په دې غونډه کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي صدیق الله خالد هم ګډون درلود او د بېلابېلو مالي او بانکي موضوعاتو په اړه یې له راغلي پلاوي سره خبرې او د نظرونو تبادله تر سره کړه.

تورم جهانی: درس های برای سیاست های پولی

افزایش تورم، پس از اختلال بی مانندی در اقتصاد جهانی رخ داد، ولی هنوز درس‌ها و عبرت های مهم و قابل توجه برای بانکهای مرکزی فراهم میکند. نرخ تورم در سه سال گذشته پس از وقوع اختلال در اقتصاد جهانی افزایش یافت.

در جریان قرنطین های ناشی از شیوع ویروس کرونا، مردم شروع به خرید کالاهای بیشتری به جای خدمات کردند؛ یعنی تقاضا برای بدست آوردن کالا، بیشتر افزایش یافت. در همان زمان، نرخهای پایین تکتانه نیز سطح تقاضا را بیشتر افزایش داده و بسیاری از شرکتها نتوانستند چرخه تولید را به سرعت به حرکت درآورند که در نهایت منجر به ناهماهنگی میان عرضه و تقاضا و افزایش قیمت ها در برخی از سکتورها گردید.

به عنوان مثال، ظرفیت بنادر تا حدودی به دلیل کمبود نیروی کار از اثر شیوع ویروس کرونا، به حد اعظمی خود رسیده بود و در برخی موارد از آن فراتر رفته بود. بنابر این، وقتی تقاضا برای کالاها بیشتر شد، این امر باعث گردید تا سفارشات به تأخیر بیفتند. وقتی دوباره بازارها و مغازه ها باز شدند، تقاضا برای خدمات به شدت افزایش یافت و حمله روسیه به اوکراین باعث افزایش قیمت کالاها گردید که به نوبه خود، تورم جهانی را به بالاترین سطح خود پس از دهه ۱۹۷۰ رساند.

تورم کالاها سریعتر و بالاتر از خدمات به اوج رسید

حد اوسط تورم سالانه بر اساس سکتور و فیصدی

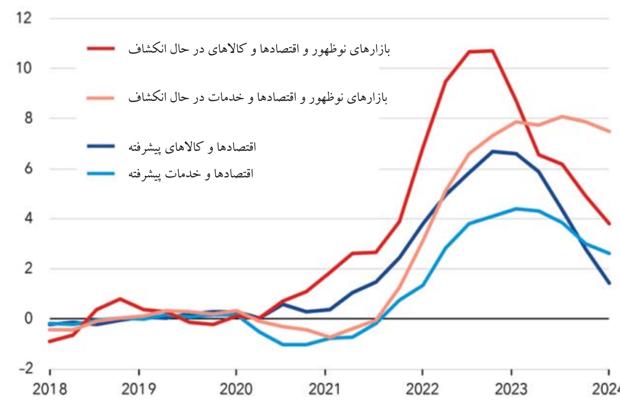

منابع: سازمان همکاری و توسعه اقتصادی؛ تحلیل‌های هاور، صندوق بین المللی پول، دیتابیس شاخص سبد مصرفی (CPI)؛ اداره تحلیل اقتصادی امریکا؛ و محاسبات کارمندان صندوق بین المللی پول.

یادداشت: حد اوسط تورم کالاها، به استثنای مواد غذایی، انرژی و خدمات، بر اساس نمونه های از ۳۰ اقتصاد پیشرفته و ۱۳ اقتصاد بازار نوظهور. معلومات به عنوان انحرافات از حد اوسط ۲۰۱۹–۲۰۱۸ گزارش شده‌اند.

IMF

برای درک افزایش تورم جهانی در این اواخر، نیاز است تا فراتر از ارقام اقتصاد کلان سنتی نگاه کنیم. تحلیل‌های ما نشان می دهد که چگونه افزایش تورم در سکتورهای مشخص بر تورم کلی تأثیر گذاشته است، که معیاری پایدار تر است و غذا و انرژی را شامل نمی‌شود. بخش عمده ای تحلیل ما روی تعامل بین تقاضای روز افزون، کاهش تولید و شوک‌های خاص در سکتورهای مختلف تمرکز دارد. این عوامل باعث تغییرات بزرگ در قیمت های نسبی شد که منجر به وضعیتی گردید که در آن قیمت ها بصورت گسترده در هر جای متفاوت بودند.

زمانیکه عرضه بصورت چشمگیری کاهش یافت و گراف تقاضا بالا رفت، منحنی فیلیپس که معیار اصلی رابطه میان تورم و کساد اقتصادی (منابع استفاده نشده در اقتصاد) است، بارز تر شد و سیر صعودی را پیمود. سیر صعودی منحنی فیلیپس نشان داد که تغییرات نسبتاً کوچک در کساد اقتصادی میتوانند تأثیر زیادی بر تورم داشته باشند. این وضعیت هم خبرهای بد و هم خبرهای خوبی را به همراه داشت.

خبر بد این بود که تورم افزایش یافت زیرا بسیاری از سکتورها با محدودیت ظرفیت مواجه شدند. اما خبر خوب این بود که امکان

تورم در سکتورهای مختلف در جریان افزایش اخیر بصورت چشمگیری متغیر بود

تغییر در تفاوت قیمت های سکتوری بر اساس ربع و فیصدی

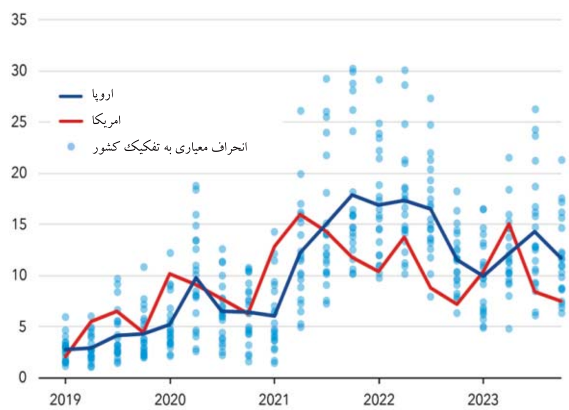

منابع: یوروستات؛ BLS؛ و محاسبات کارمندان صندوق بین المللی پول.

یادداشت: این شکل نشان‌دهنده ی حد اوسط انحراف قیمت‌های سکتوری است که از طریق تفاوت معیاری بین سکتوری شاخص قیمت تولیدکننده برای اروپا (اتحادیه اروپا، ناروی، بریتانیا) و امریکا سنجش شده است. خط سرخ، تفاوت معیاری ربعوار در سکتورهای PPI امریکا را نشان میدهد. نقطه های آبی تفاوت معیاری بین سکتوری یک کشور اروپایی را نشان میدهند و خط آبی نمایانگر نیمی از کشورهای اروپایی در هر ربع مشخص است.

IMF

کنترول تورم با مصرف کمتری از نظر کاهش تولید اقتصادی وجود داشت.

معلومات اخیر به ما تفهیم مینماید که در صورت مواجه شدن با افزایش کاهش گستردهٔ تقاضا، بانکهای مرکزی میتوانند به تعادلی مناسب دست یابند. در چنین مواردی، منحنی فیلیپس – که رابطه میان نرخ تورم و بیکاری را نشان می‌دهد – شیب‌دارتر می‌شود. به این معنا که سخت‌گیری در سیاست پولی (مانند افزایش نرخ تکتانه) می‌تواند تورم را به‌سرعت کاهش دهد، بدون اینکه مصارف زیادی برای تولید اقتصادی به همراه داشته باشد. اما وقتی که کاهش تولید به سکتورهای مشخص دارای قیمت های نسبتاً انعطاف پذیر، مانند کالاها، محدود شوند، ما درس مهمی را از گذشته به یاد میآوریم که تمرکز اصلی سیاست پولی را روی اقدامات تورم پولی قرار دهیم. متمرکز کردن بیش از حد سیاست در چنین مواردی میتواند نتیجه معکوس در پی داشته باشد و به

انقباض اقتصادی پر مصرف و تخصیص نادرست منابع منجر شود.
با توجه به این دیدگاه ها، چارچوب های سیاست پولی بانک مرکزی باید شرایطی را شناسایی کنند که افزایش نرخ تکتانه و اتخاذ سیاست های پولی معقول است. این امر، نیازمند مودل های بهبود یافته و معلومات بهتر در مورد سکتورها است تا فاکتورهای تورمی را ارزیابی نموده، پیشبینی ها را بهبود بخشیده و به نحوه پاسخگویی پالیسی‌ها کمک کند.
گام اولیه در مسیر درست این است که معلومات بیشتری را در باره قیمت ها بر اساس سکتورها و محدودیت های عرضه جمع آوری نماییم تا مشخص شود آیا سکتورهای کلیدی با چالشهای عرضه مواجه هستند یا خیر. همچنان، درک عوامل ساختاری مانند نحوه تعیین قیمت ها در سکتورهای مختلف و ارتباط آنها با یکدیگر میتواند اطلاعات مفیدی به ما بدهد.

چندین بانک مرکزی در نظر دارند تا در ماه های آینده چارچوب های پالیسی خود را بازبینی کنند. این بازبینی ها فرصتی را برای درج فقره‌های مشخص برای تنظیم بهتر سیاست ها در چارچوب های پولی شان فراهم می کند تا بتوانند با فشارهای تورمی در صورت شدید تر شدن منحنی های فیلیپس، مقابله کنند. راهنمایی آینده باید این فقره‌های مشخص برای تنظیم بهتر سیاست‌های پولی را در نظر بگیرد و به آن‌ها امکان دهد تا به سرعت برای تشدید سیاست ها اقدام کنند.
این انعطاف پذیری اضافی باید به بانک های مرکزی کمک کند تا در آینده، بهتر آماده باشند و اعتباری را که به سختی کسب کرده اند، حفظ نمایند.

ترجمه: سید آصف فکرت

نویسنده: جورج الوارز، البرتو مسو، جین مارک نتل و سیباستین ویند

منبع:

1-https://www.imf.org/en/BlogsArticles/2024/10/16/global-inflationary-episode-offers-lessons-for-monetary-policy

په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د ودې په برخه کې ننګوني او حل لارې

پيژندنه:

اسلامي بانکوالي د اسلامي شريعت پر بنسټ د بانکي خدمتونو وړاندې کولو ته وايي. د دوديزې بانکوالۍ په پرتله، اسلامي بانکوالي د ځينو ځانګړو اسلامي اصولو او قواعدو په رڼا کې پر مخ وړل کيږي؛ چې د هغې له جملې څخه د سود، قمار، او غَرر ممانعت؛ ګټې او خطر شريکول؛ او اخلاقي پانګونه د يادولو وړ دي.

د اسلامي بانکوالۍ عمده موخه د يو عادلانه، اخلاقي، او د شريعت سره موافق مالي نظام رامنځته کول دي. په اسلامي هيوادونو کې د مالي، اقتصادي او ټولنيزو غوښتنو د پراختيا له امله، اسلامي بانکوالۍ په وروستيو لسيزو کې د دوديزې بانکوالۍ د يوه بديل مالي نظام په توګه شهرت ترلاسه کړ. د يادولو وړ ده چې اسلامي بانکوالي په منځني ختيځ، سويل ختيځ، آسيا او شمالي افريقا کې د پام وړ وده کړې چې د اسلامي او غير اسلامي هېوادونو پانګوالو او بنسټونو ته يې د اسلامي بانکوالۍ د محصولاتو څخه د استفادې زمينه برابره کړې ده.

د یادونې وړ ده چې د اسلامي بانکوالۍ د ودې او پراختیا پر وړاندې یو لړ ننګونې او خنډونه اوس هم شتون لري؛ چې د هغو له جملې څخه د ماهر کاري ځواك کموالی او د شریعت سره سم د مالي محصولاتو متنوع کول او نور د یادولو وړ دي. البته، د مؤثرو حل لارو او نوښتونو په راوستلو سره یادې ننګونې د قوت په ټکو بدلېدلی شي.

- **د علماوو ملاتړ**

د اسلامي بانکوالۍ د ودې او پراختیا لپاره د علماوو ونډه خورا مهمه ده. علماء په دې برخه کې د شرعي اصولو او د اسلامي مالي قواعدو او اصولو (سود، قمار، غرر، ګټې او تاوان شریکول، د دوديزې بانکوالۍ شرعي متبادل او داسې نور) تشریح او تفسیروي؛ او همدارنګه علماء د منبر له لارې د اسلامي بانکوالۍ د ګټو او اهمیت په اړه ټولنې ته عامه پوهاوی هم ورکولی شي، ترڅو خلك د نوموړو خدماتو څخه آشنا او ور څخه ګټه واخلي.

- **د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د کافي مسلکي کسانو کموالی**

د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د متخصصینو کموالی په عمومي ډول د اسلامي بانکوالۍ مخې ته یوه بله ستونزه ده. په افغانستان کې ډیری دولتي او خصوصي بانکونه شتون لري خو د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د مسلکي کارکوونکو نشتون کولای شي د اسلامي بانکوالۍ د لا ډېرې ودې په برخه کې ستونزې رامنځته کړي.

- **د اسلامي بانکوالۍ د متنوعو خدمتونو کمښت**

د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د خدمتونو وړاندې کول یوه عمده ستونزه ده چې د اقتصادي او ټولنیزو پرمختګونو لپاره جدي ننګونه بلل کیږي او په ځانګړې توګه په پرمختللو هېوادونو او ځینو ټولنو کې خلك له ورته ستونزې سره مخ دي. د دې ستونزو د حل لپاره ممکنه لارې چارې کېدای شي د بانکي خدمتونو پراختیا، د مالي پوهې زیاتوالی، د ټکنالوژۍ کارول، د دولتي او خصوصي سکتور د همکارۍ زیاتوالی شامل وي.

- **د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د پیرودونکو اعتماد جوړول او ساتل**

افغانستان کې پر اسلامي بانکوالۍ باندې د پیرودونکو باور رامنځته کول او ساتلو کې د شریعت اصولو ته په کلکه درناوی او د باور وړ مالي خدمتونو چمتو کول شامل دي. د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د پیرودونکو اعتماد جوړول او ساتل د دې لپاره اړین دي چې بانکونه د شریعت د اصولو سره سم عمل وکړي او د خپلو پیرودونکو سره ښې اړیکې ټینګې کړي.

- **د مقرراتي ظرفیت کمښت**

د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د مقرراتي ظرفیت کمښت د یوې مهمې ستونزې په توګه مطرح کیږي چې دا د ودې او پرمختګ لپاره یو خنډ دی. د اسلامي بانکوالۍ لپاره د متغیرو اقتصادي شرایطو او له وخت سره سم د مقرراتو بدلون ته اړتیا ده. که چیرې د مقرراتو د بدلون لپاره مناسبه غوښتنه نه وي، د صنعت پرمختګ ممکن محدود پاتې شي.

- **د اسلامي مالي محصولاتو کمښت**

هغه اسلامي مالي محصولات(مرابحه، مضاربه او اجاره) چې د اسلامي بانکوالۍ تر چتر لاندې ترې استفاده کيږي د اسلامي بانکوالۍ او مالي سيستم د پراختيا لپاره بسنه نکوي، چې دا يوه لويه ستونزه بلل کيدای شي. د دې لپاره بايد د پيرودونکي اړتياوې او غوښتنې وپيژندل شي تر څو د هغوی د اړتياوو سره سم نوي محصولات وړاندې شي. د نړۍ د ځينو برخو شواهد ښيي چې د پېرودونکو د رضايت اړوند فاکتورونه لکه د خدماتو کيفيت، عادلانه چلند، د محصولاتو پوهه او د خپلو مالي اهدافو ترلاسه کولو لپاره د وړانديزونو متنوع لړۍ په پام کې نيول کيږي.

وړانديزونه او سپارښتنې

په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ لپاره د اوسنيو ننګونو پر بنسټ، لاندې سپارښتنې وړانديز کيږی:

۱- د اسلامي بانکوالۍ د يوه هر اړخيز قانوني سيستم رامنځته کول؛

۲- د سوداګرۍ او پانګونې لپاره د مناسب چاپيريال رامنځته کول؛

۳- د اسلامي بانکوالۍ او اسلامي مالي چارو د عامه پوهاوي د لوړولو لپاره د ورکشاپونو، روزنيزو پروګرامونو او معلوماتي غونډو ترسره کول؛

۴- د اسلامي بانکوالۍ په برخه کې د بشري سرچينو د ظرفيت لوړولو لپاره په پوهنتونونو او مسلکي پراختيايي مؤسسو کې لنډ مهاله او اوږد مهاله پروګرامونه ترسره کول؛

۵- د اسلامي بانکوالۍ په اړه د لوړني عامه پوهاوي لپاره د پوهنې وزارت له لوري د ښوونځيو په نصاب کې د اسلامي بانکوالۍ اړوند د بنسټيزو او عمومي معلوماتو اضافه کول؛

۶- د افغانستان بانک، دولتي او سوداګريزو بانکونو له لوري د بروشرونو، بلبورډونو او نشراتو له لارې د عامه پوهاوي کچه لوړول

۷- د افغانستان بانک له لوري د اسلامي بانکوالۍ سکتور د ودې لپاره يو اغيزمن ميکانيزم جوړول؛

۸- د دولت له لوري د اسلامي بانکوالۍ او دوديزې بانکوالۍ د مسائلو لکه؛ د اسلامي ارزښتونو او شريعت پر بنسټ د يوه مالي او بانکي نظام جوړول او د بازار د ستراتيژۍ جوړولو په اړه څېړنيز مرکزونه جوړول؛

۹- د اسلامي بانکوالۍ له لوري د بازار د خلاء هر اړخيز تحليل او د شريعت سره موافق محصولات په پراخه کچه معرفي کول؛

۱۰- هغه محصولات چې د بشپړ اسلامي بانکونو او يا په بانکونو کې د اسلامي بانکوالۍ دريځو لخوا رامنځته شوي، په بشپړه توګه بايد د ټولنې اړتياوې پوره کړي. سربيره پر دې په فعاله توګه اسلامي امارت د مالي محصولاتو متنوع کېدو لړۍ د ټولنې اړتياوو پوره کولو لپاره چمتو کړی.

پايله

د افغانستان د اقتصادي سيستم د ودې لپاره د ذکر شويو ننګونو د حل کولو په موخه اصلاحاتو، نوښتونو، همکاريو، او هر اړخيزې

همغږی ته اړتیا ده. د دې سکتور د پرمختګ لپاره دا مهمه ده تر څو یو هر اړخیز بانکي قانوني چوکاټ رامنځته، د مالي محصولاتو کچه پراخه او پیرودونکو ته د عامه پوهاوي لړۍ چټکه شي. همداراز، د اقتصادي ثبات لپاره د مناسبو حل لارو رامنځته کول، د دولتي او غیر دولتي سکتورونو تر منځ د همکارۍ او همغږۍ زیاتوالی ضروري دی. د دې اقداماتو په ترسره کولو سره، اسلامي بانکوالي کولای شي په افغانستان کې د اقتصادي او ټولنیزو پرمختګونو لپاره مؤثره ونډه ادا کړي.

لیکونکی: ګل محمد نوري

د مالي ثبات ارشد مدیر، د افغانستان بانک د بانکي او مالي خدمتونو د څارنې لوی آمریت

References

1. Salim, M. S., & Qoyum, A. (2021). Factors delaying the establishment of the Islamic banking system in Afghanistan. *International Journal of Advanced Academic Studies*, *3*, 412-18.
2. Omar, Zabihullah, and Vikas Tyagi. "A review on Analysis of the flow of Islamic banking and economic growth in Afghanistan." *International Research Journal of Engineering and Technology (IRJET)* 8 (2021): 709-13.
3. Hoque, M. E., Kabir Hassan, M., Hashim, N. M. H. N. & Zaher, T. (2019). Factors affecting Islamic banking behavioral intention: the moderating effects of customer marketing practices & financial considerations. *Journal of Financial Services Marketing, 24*(1), 44–58.
4. Askarzada, A. R. (2018). İslamic vs. Conventional Banking in Afghanistan. *Conventional Banking In Afghanistan (December 14, 2018)*.
5. Arslan, E., Bora, A., & Amanat, A. H. (2020). Comparative Analysis of Conventional and Islamic Banking: The Case of Bakhtar Bank Transforming into Islamic Bank of Afghanistan. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, *27*(3), 479-493.
6. Rostan, P., Alami, S., Mohammad, E., Rahmani, A., & Azizi, S. (2021). Challenges of islamic banking in least developed countries: the case of Afghanistan. *JOEEP: Journal of Emerging Economies and Policy*, *6*(Özel Sayı), 5-19.
7. Schottmann, S. A. (2014). From duty to choose: marketing Islamic banking in Malaysia. *South East Asia Research*, *22*(1), 57-72.
8. Rostan, P., Alami, S., Mohammad, E., Rahmani, A., & Azizi, S. (2021). Challenges of islamic banking in least developed countries: the case of Afghanistan. *JOEEP: Journal of Emerging Economies and Policy*, *6*(Özel Sayı), 5-19.
9. Sadat, M., Rostamian, M., & Singh, D. Potential of Islamic Finance Development in Afghanistan: How Can Islamic Banking Contribute?

نقش برگزاری نمایشگاه های صنعتی در رشد تولیدات داخلی

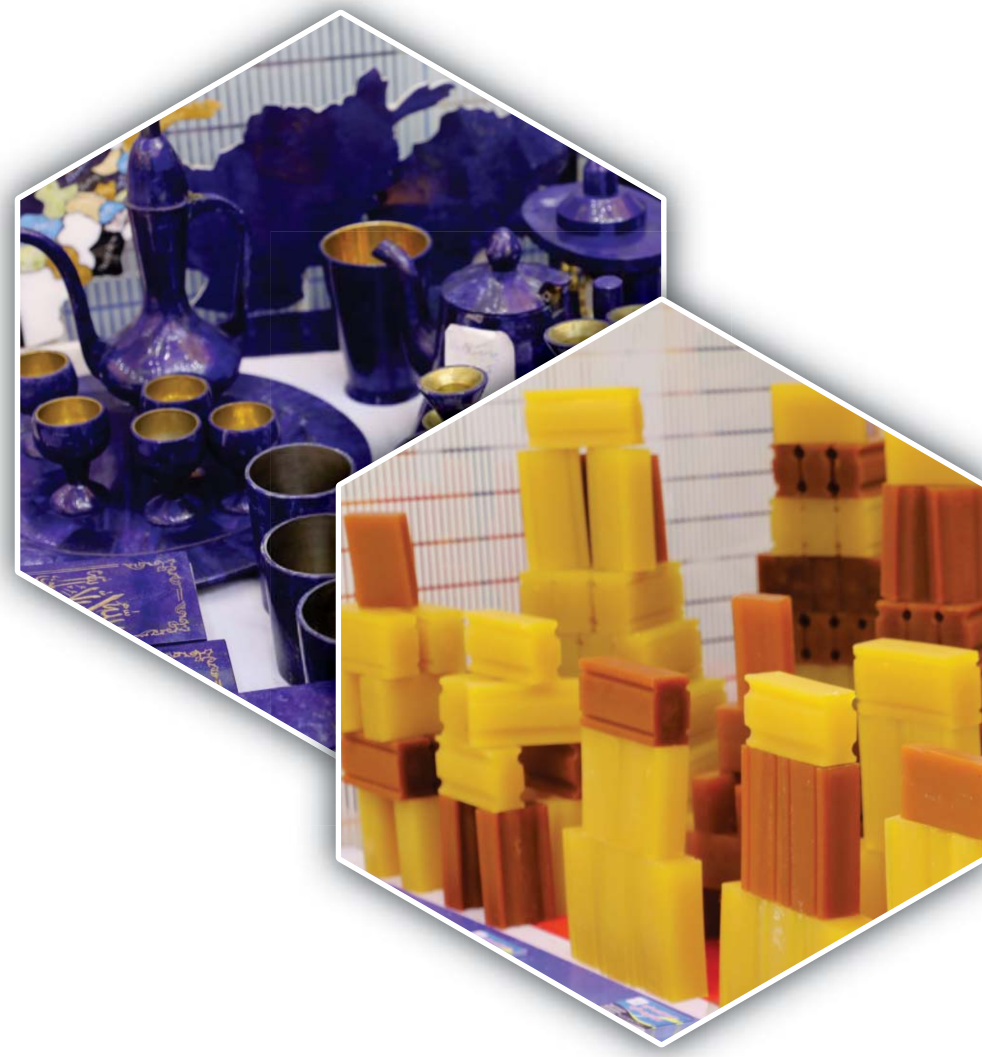

نمایشگاه یک مکان وسیع جهت ارایه و تبادل اطلاعات نوین، نو آوری ها، حرکت به سوی یک مسیر اقتصاد باز و رو به رشد اقتصادی، زمینه ساز برای گسترش صادرات، توجه همه جانبه به خواسته ها، علایق و سلایق مشتریان، ارزیابی دقیق و به موقع از بازار های مختلف تکنالوژی روز دنیا و تلاش جهت دستیابی و رقابت با آنها، آگاهی از پدیده های نوین علم و صنعت و یک فضای مناسب سازمان یافته و هماهنگ برای به نمایش گذاشتن توانمندی ها و قابلیت های فنی و نمایش از آخرین مجموعه دستآورد های تولیدی، ارایه خدمات، نمایش اختراعات و یک نوع ارتباط مستقیم و مؤثر با مشتریان، فعالان مختلف صنعت و اقشار مختلف جامعه معمولاً در یک محیط فرهنگی میباشد. همچنان نمایشگاه به عنوان یک سیمینار آموزشی و محل مناسب برای تبادله اطلاعات علمی و تحقیقی، تجاری و نیز رقابت بین شرکت های مختلف نقش مهم و کلیدی را دارد.

همین موضوع باعث میشود تا عرضه کنندگان و بازدید کنندگان با هم روبرو شوند و شرکت های مختلف با یکدیگر به رقابت بپردازند. تولید کنندگان در رقابت با محصولات شرکت های رقیب به نقاط ضعف خویش بیشتر متوجه شده و در جهت رفع یا کم کردن نواقص و بهبود بخشیدن محصولات خویش تلاش می

نمایند.

در کُل، نمایشگاه های داخلی و بین المللی یک محل مناسب برای تبلیغات زندهٔ کسب و کار در زمینه های مختلف مانند تولیدات اجناس و خدمات، فرهنگ، تاریخ، تکنالوژی، طبیعت، اطلاعات علمی، گردشگری و شاخه های بسیار دیگر است.

اهداف اصلی برگزاری نمایشگاه ها:

برگزاری نمایشگاه ها می تواند نقش خوبی در معرفی محصولات و ارتباط تولید کنندگان و ارائه کنندگان خدمات با مشتریان داشته باشد و در نتیجه موجب اعتماد مشتریان و بهبود بازاریابی و بالا رفتن میزان فروش میشود. اهداف کُلی که معمولاً در برگزاری اغلب نمایشگاه ها به آن پرداخته می شود عبارتند از معرفی و در معرض دید قرار دادن محصولات از قبیل کالاها و خدمات به مشتریان، آشنایی با بازار رقبا و پیشرفت آنان، سنجش کیفیت محصولات با مطالعهٔ خواست مشتریان، آشنایی با سایر تولید کنندگان و ارائه کنندگان خدمات که موجب فراهم کردن شرایط برای یافتن بازار محصولات اولیه برای تولیدکنندگان میشود که در نتیجه موجب فروش بیشتر و مفاد زیاد تر میشود.

همچنان، ارایه خدمات بهتر به مشتری در قالب غرفه سازی، ایجاد رقابت سالم بین واحد های تولیدی و صنعتی، آزمایش واکنش بازار در رابطه با کالاهای جدید، شرح دادن ویژگی صنعتی و اقتصادی کشور ها برای افراد بازدید کننده، کسب نمودن آگاهی در مورد ذوق و پیشنهاد مشتری در رابطه با محصولات جدید شرکت، بستن قرار داد تجاری جدید و گسترش بازارهای صادراتی و فروش داخلی، دسترسی پیدا نمودن به پژوهش های علمی و تکنالوژی روز دنیا برای صنعتگران و برنامه ریزان، آشنایی بازدید کنندگان با کالاها و تکنالوژی جدید و انتخاب برترین آنها و غیره موارد از جمله سایر اهدافی هستند که برگزار کنندگان و شرکت کنندگان برای خود می داشته باشند.

اهمیت برگزاری نمایشگاه ها:

نمایشگاه خصوصاً در بخش صنایع به عنوان یک رسانه مجموعهٔ تأثیرگذار برای شرکت ها، متخصصان و کارشناسان صنعت محسوب میشود چرا که از طریق شرکت در برنامه های نمایشگاهی می‌توانند نسبت به اشتراک گذاری فناوری های جدید و اطلاعات اقدام کرده و برای ایجاد روابط تجاری طولانی مدت با سایر فعالان در بازارهای داخلی و جهانی تلاش نمایند. شرکت کننده گان میتوانند در مورد دستآورد های داخلی تخصصی مورد نیاز کشور شان مطلع شوند و زمینه های واردات و خروج سرمایه از کشور را محدود سازند و با دسترسی به بازار های داخلی به سرمایه گذاری در کشور اقدام نمایند. در چنین حالت، راه برای حضور نخبگان علمی و صنعتی کشور باز خواهد گردید و این موضوع می‌تواند سطح علمی و صنعتی کشور را به میزان قابل توجهی افزایش دهد.

از طریق نمایشگاه های بین المللی صنایع، امکان بازاریابی محصول در سطح بین المللی، فروش مستقیم کالاها و خدمات، تبلیغات در سطح وسیع و همچنین فروش غیر حضوری خصوصاً برای مشتریان و بازارهای مصرف کننده امکان پذیر خواهد بود. اگر بخواهیم اهمیت برگزاری نمایشگاه های صنایع را در یک جمله کوتاه بیان کنیم باید گفت که؛ در راستای بازارهای جدید و نوظهور صنایع، نمایشگاه ها یک محرک اصلی برای توسعهٔ صنعتی و تجاری در بازار های

داخلی و بین المللی محسوب می شود.

نقش نمایشگاه ها در توسعهٔ کسب و کار و فروش محصولات:

در حال حاضر یکی از مهمترین مشکلاتی که بسیاری از شرکت ها و فعالان حوزه های مختلف صنعت با آن مواجه هستند این است که فاصله میان تولید کنندگان و مصرف کنندگان به طرز چشمگیر و نگران کننده ای افزایش یافته است. این دو گروه ارتباطات محدود تری با یکدیگر داشته و همین عامل موجب افزایش بی رویهٔ قیمت محصولات و خدمات شده است که نتیجهٔ این کار جز نارضایتی مشتریان، کاهش فروش و رکود تولید نمیباشد.

نمایشگاه ها با تأمین یک فضای گستردهٔ حرفه ای و کاملاً دوستانه زمینه را به گونه ای فراهم می کند که تولید کنندگان و مصرف کنندگان را در شرایط مناسب بازار روز در یک مکان منظم و برنامه ریزی شده با یکدیگر مرتبط میسازند.

نمایشگاه یک ابزار تبلیغاتی قدرتمند و قوی محسوب میشود که تأثیر زیادی در ترویج محصولات و معرفی خدمات شرکت ها به بازدید کنندگان دارد و باعث ایجاد شناخت از مزایا و ویژگی های محصول، نیازها، ذایقه و سلایق مشتریان میگردد. نمایشگاه ها وسیله ارتباط مستقیم میان مشتری با تولید کنندگان کالاها و ارایه کنندگان خدمات میباشد که سبب کاهش بسیاری از هزینه ها شده رضایت مشتری را فراهم میسازد و در نهایت باعث نفع تولید کننده و مصرف کننده میگردد.

حضور در نمایشگاه ها فرصت خوبی است که می تواند نمایانگر پیشرفت علمی، اقتصادی، فنی، صنعتی و فرهنگی کشور باشد. اگر قرار باشد دوره ای از رونق و رشد اقتصادی را تجربه کنیم، از مهمترین شاخص های این رونق میتواند نمایشگاه های پرُ رنگ و رقابتی باشد که این عمل در نهایت به عاملی جهت رشد اقتصادی، کاهش بحران بیکاری، افزایش کیفیت کالا های داخلی و توجهٔ هرچه بیشتر مصرف‌کنندگان به تهیه کالا ها و نتیجتاً به توسعهٔ اقتصادی کشور منجر خواهد شد.

نویسنده: محمد مصطفی رسولی
موقف: اقتصاد دان ساحوی زون شمال
آمریت عمومی سیاست پولی

منابع:

1. مصاحبه با برگزار کنندگان و شرکت کنندگان نمایشگاه صنایع دستی و تولیدات داخلی تحت نام ام البلاد که به تاریخ ۱۶ دلو ۱۴۰۲ در ولایت بلخ برگزار گردیده بود. و سایت https://www.avapress.com که محتویات نمایشگاه متذکره را به نشر سپرده
2. نقش نمایشگاه ها در رونق اقتصادی https://www.asianews.ir
3. نقش نمایشگاه در رونق اقتصاد کشور https://www.eghtesadonline.com
4. نمایشگاه ها، اهداف، ویژه گی ها، برنامه ریزی و اقدامات https://stand-co.com

د برېښنايي اقتصاد پر لور د هند سفر

(دا مقاله د هارورډ بزنس ريويو له ويبپاڼې څخه ژباړل شوې ده.)

د ۲۰۱۶ کال د نومبر پر ۸ مه د هند دولت پرېکړه وکړه چې د پیسو له ګردښت څخه ۸۶ سلنه بانکنوټونه بهر کړي. له يادې پرېکړې څخه وروسته، د څو مياشتو په موده کې له يو ميليارد څخه زياتو خلکو د هېواد د مالي او پولي سيستم په ريبوټ (نوي بدلون) کې برخه واخيستله.

له يادې پرېکړې څخه وروسته، د راغلي بدلون په اړه يو لړ بحثونه را پورته شول. ځينو خلکو ياد بدلون يو ناورين وباله، خو ځينو بيا دا کار د هند د برېښنايي بدلون په برخه کې يو تاريخي پړاو په ګوته کړو. له ګردښت څخه د کاغذي پيسو له نا څاپي ايستلو مخکې، د ۲۰۱۶ کال په اوږدو کې د دولت د ادايېنو سيستم پرانيستل شو چې دې سيستم په هره مياشت کې ۱۰۰،۰۰۰ معاملې پروسس کولې. له ګردښت څخه د کاغذي پيسو له نا څاپي ايستلو څخه يو کال وروسته، ياد سيستم په هره مياشت کې ۷۶ ميليونه معاملې پروسس کړې. د هند د ماليې وزارت د راپور له مخې، له ګردښت څخه د کاغذي پيسو له نا څاپي ايستلو څخه د مخکې په پرتله، اوس مهال د هېواد په اقتصاد کې د نغدي معاملو کچه د ۴۵ ميلياردو ډالرو په ارزښت راکمه شوې ده. د هند برېښنايي زيربناوې عملي ښه غوره کوي چې د پاليسۍ او ټکنالوژيکي نوښت ترکيب په کې مهم رول لوبوي چې په پايله کې يې هېواد په چټکۍ سره د برېښنايي اقتصاد پر لور ګامونه پورته کوي.

له ګردښت څخه د کاغذي پيسو بهر کول د هند د دولت

یوازینی اقتصادي پربکړه نه ده. سربیره پر دې، د هند دولت په پراخه کچه مالیاتي سمونونه راوستل لکه؛ د توکو او خدمتونو له یوې واحدې مالیې (GST) سره د ۱۷ بېلابېلو مالیاتو د یوه پیچلي سیستم تعویضول. نو حقیقت دا دی چې د توکو او خدمتونو د مالیاتي سیستم له پرانیستې څخه وروسته، په لومړۍ میاشت کې له یو میلیون څخه زیاتې سوداګرۍ په یاد سیستم کې ثبت شوې دي. د یاد سیستم له پلي کېدو څخه وروسته، یوازې په څو اونیو کې د روڼتیا زیاتوالی او د برېښنایي معلوماتو شتون چې د توکو او خدمتونو د مالیې اړینه برخه جوړوي، د کوچنیو او منځنیو سوداګریو لپاره د پور ورکولو نوې سرچینې رامنځته کړې. خو له دې ستونزو سره سره بیا هم له لسیزو څخه وروسته د مالیاتي قوانینو او اصولو د اصلاح کولو په یوې پروسې باندې کار روان دی.

په یوه اقتصاد کې برېښنایي بدلون څرنګه رامنځته کیږي؟

د برېښنایي بدلون ګټې د دولتي خدمتونو په وړاندې کولو کې سمدلاسه نه محسوسیږي، خو په حقیقت کې، د برېښنایي بدلون ګټې په اوږد مهاله توګه ډېرې زیاتې دي، خو لګښتونه یې په لنډ مهال کې واقع کیږي. همدا لامل دی چې په عمومي توګه ټکنالوژیکي نوښتونه او بدلونونه د ټولنې د عادي وضعیت سره په ټکر کې وي، ځکه چې ځینې یې د بدلون په پایله کې زیانمن کیږي. له همدې امله، د نوښتونو او بدلونونو د لنډ مهاله پایلو په اړه بحث کول، په لویه کچه ټکنالوژیکي نوښتونه له پامه غورځوي. دا عمومي موضوع په ځانګړي ډول له ګردښت څخه د کاغذي پیسو په ایستلو او د توکو او خدمتونو د مالیې په پلي کولو کې هم صدق کوي؛ دغه تګلارې د اوږد مهاله او متحرکو اغیزو د لرلو په موخه ترتیب شوې دي. حال دا چې له ګردښت څخه د کاغذي پیسو د ایستلو په پایله کې د برېښنایي مالي خدمتونو په کارونه کې چټک زیاتوالی او همداراز د مالیاتي قوانینو او اصولو د اصلاح کولو په پایله کې کوچنیو سوداګریو

ته په پور ورکولو کې زیاتوالی د ډېرو بهرنیو څارونکو لپاره د حیرانتیا خبره وه، خو دا دواړه د پالیسی ناڅاپي او غیر اختیاري پایلې نه وې. یادې تګلارې د هند د برېښنایي سیستمونو او زیربناوو د ودې په موخه ترتیب شوې دي.

دا برېښنایي زیربناوې او سیستمونه د عامه تګلارې پر ځای د سافټویرونو د پراختیا په پایله کې ترتیب او رامنځته کیږي چې د هند سټیک "India Stack" په نامه یادیږي. د سافټویرونو په نړۍ کې "Stack" د بېلا بېلو او یو له بل سره تړلو سافټویرونو او ټکنالوژیکي چوکاټونو ټولګې ته ویل کیږي. "هند سټیک" له بېلابېلو برخو څخه جوړ شوی دی چې هره برخه یې د دولتي خدمتونو له یوې ځانګړې ساحې سره تړاو لري. دا د برېښنايي پېژندنې یو ملي سیستم دی چې په ټوله کې د ځانګړې پېژندنې (Unique Identification) سیستم په نوم یادیږي، خو دا سیستم په هند کې ډېری وخت د خپلې پروژې (Aadhaar) په نامه یادیږي.

په ټوله کې د دولت لخوا د برېښنایي ټکنالوژۍ او نوښتونو د پلي کولو چټکتیا د خصوصي سکتور لخوا د برېښنایي ټکنالوژۍ او نوښتونو د پلي کولو د چټکتیا په پرتله کمه ده. د هغو سیستمونو له ډلې چې له ۱ میلیارد څخه زیات کاروونکي لري، ډېری یې په متحده ایالاتو کې د خصوصي سکتور د هڅو په پایله کې رامنځته شوي دي، چې فېسبوک او ګوګل یې ښې بیلګې دي. سربېره پر دې، یوه استثنا او ښه بیلګه یې په هند کې د آدهار کاریدونکی سیستم دی چې په ګڼ شمېر هندي ژبو کې د "بنسټ" معنی لري.

باید وویل شي چې آدهار یوازینی غیر امریکایي نړۍوال تخنیکي سیستم دی چې له ۱ میلیارد څخه زیات کاروونکي لري او همدارنګه دا یوازینی سیستم دی چې د عامه سکتور لخوا جوړ شوی دی. دا چې "آدهار" د عامه سکتور لخوا جوړ شوی دی نو دا یوه نادره ځانګړتیا ده، یاد سیستم دا امتیاز لري چې تر

ټولو په چټکه توګه ۱ میلیارد کاروونکو ته ورسیږي. سربېره پر دې، هغه خدمتونه چې د متقابل عمل له لارې د آدهار پر بنسټ جوړ شوي دي د هند "سټیک" تعریفوي او همداراز د حجم او ساحې له پلوه بې ساري دي.

هند په ۲۰۰۹ میلادي کال کې هر هندي ته د بایومیټریک تصدیق شوې ۱۲ عددي شمیرې په توګه د یوې ځانګړې برېښنایي پېژندنې په ورکولو سره، آدهار سیستم ته عملي اړخ ورکړ. ځانګړې برېښنایي پېژندنه د ملي سیستم د بېلا بېلو ټکنالوژیو د ترکیب په پایله کې داسې یو سیستم جوړ کړی چې د غوښتونکو د بایومیټرک معلوماتو، د ګوتو د چاپونو او د هغوی د سترګو د رنګه برخو (Iris) سکینونو د تکرار د مخنیوي پر بنسټ یوه ځانګړې شمېره تولیدوي. د آدهار سیستم د کارونې په لومړیو پنځو کلونو کې، له ۶۰۰ میلیونه څخه زیاتو خلکو په خپله خوښه په یاد سیستم کې ځانونه ثبت کړي او د ځانګړې پېژندنې شمېرې یې ترلاسه کړي دي. د آدهار سیستم د پلي کولو په لومړیو پړاوونو کې د یوه خورا بریالي یا اغېزناک اپلیکېشن لټون چې وکولای شي د آدهار سیستم رښتینی ارزښت او اغېزمنتیا وښیي، یوه ننګونه وه. حال دا چې د پېژندنې د تصدیق وړتیا برېښنایي وه، خو بانکي حسابونه او د اداینو سیستمونه لاهم د کاغذي پروسو پر بنسټ تر سره کېدل، پدې معنی چې د خپلو پېرودونکو د پېژندنې په موخه یې جلا او سختو کړنلارو ته اړتیا لرله. له همدې امله، د هند د وګړو یوه لویه برخه د بانکي خدمتونو او د هغوی له اړوندو ګټو څخه بې برخې پاتې وه.

کله چې په ۲۰۱۴ کال کې نریندرا مودي واک ته ورسید، نوموړي په خپلو پلانونو کې برېښنایي بدلون ته لومړیتوب ورکړ. له همدې امله، مودي نه یوازې د پخواني حکومت لخوا د جوړ شوي سیستم ملاتړ وکړ، بلکې د یاد سیستم ساحه او تمویل یې په پراخه کچه زیات کړ او تر ټولو مهمه دا چې د نوموړي سیستم اغېزو ته یې پراختیا ورکړه.

په مالي شمولیت کې د ټکنالوژۍ کارول

د ۲۰۱۴ کال د اګست په ۲۸مه نېټه، د مودي حکومت د پردهان منتري جان – دان یوجنا د مالي شمولیت پروګرام پیل کړ. د یاد پروګرام د پلي کولو په لومړۍ ورځ، حکومت د پېرودونکو د جلبولو اړوند په ډېرو کمو لګښتونو سره، د کاغذي پروسې له کارولو پرته د اوسني آدهار سیستم د پېژندنې (Ids) په کارولو سره ۱۰ میلیونه بانکي حسابونه جوړ کړل. له هغه وخت راهیسې، حکومت له ۳۰۰ میلیونو څخه زیات نوي، صفر بیلانس لرونکي او له اسمي لګښتونو پرته بانکي حسابونه جوړ کړي دي. له وړیا او صفر بیلانس حسابونو سربیره، جان دان د حساب لرونکو لپاره د ۵,۰۰۰ هندي روپیو (۸۰$) د اضافه برداشت د آسانتیا تر څنګ د ۱۰۰,۰۰۰ هندي روپیو (شاوخوا ۱,۵۰۰ ډالر) د ټکر بیمې پوښښ هم وړاندې کوي، چې دا کار په رسمي بانکي سیستم کې د شمولیت لپاره د خلکو د هڅولو په موخه ترسره کیږي.

د بایومیټریک له لارې د تائید وړ پېژندنې شمیرې او د بانکي حساب په درلودلو سره د خدمتونو په سټیک کې د یوې بلې ځانګړنې د شاملیدو احتمال هم رامنځته کړ، چې هغه د موبایل له لارې اداینې دي. د برېښنایي پېژندنې او بانکي حسابونو په درلودلو سره، په هند کې سلګونه میلیونه خلک چې د حکومتي خدمتونو مستحق وو، ناڅاپه یې د دې وړتیا وموندله چې یاد خدمتونه په بشپړه توګه د برېښنایي سیستمونو له لارې ترلاسه کړي. په هند کې د جام د درې ګوني ترکیب (JAM: Jandhan Aadhaar and Mobile) اصطلاح برېښنایي زیربنا ته اشاره کوي چې درې مهم عناصر یو له بل سره نښلوي: جان دان (د ټیټ لګښت بانکي حسابونه)، آدهار (د ځانګړې پېژندنې سیستم) او موبایل شمېرې. د هند سټیک څلور برخې لري: د پېژندنې برخه، د سندونو برخه، د اداینو برخه او د مالي معاملو برخه.

د دې بدلونونو اړوند انساني اغېزو باندې د پوهېدو لپاره د هند په يوه کلي کې د يوې مور ستونزې ته پام وکړئ، نوموړې د حکومتي سبسايډۍ (مرستې) مستحقه ده، تر څو خپلې دوه لوڼې ښوونځي ته واستوي. د يادې مرستې د ترلاسه کولو په موخه، هغه اړ وه چې د خپلو لوڼو د شتون د تائيد په موخه يوه فورمه ډکه کړي، بيا به يې دا فورمه په ښوونځي کې تائيدوله او بيا به يې هغه فورمه يو حکومتي دفتر ته وړله. فرض کړئ که چيرې د فورمې په پروسه کې ځنډونه يا ستونزې نه واى (چې دا يوه غير حقيقي فرضيه ده)، نو مور به بيا انتظار کاوه چې فورمه د سيستم له اړوندو چينلونو تېره او بيا به نوموړې ته د هغې له اړوندې مرستې سره سم چک ورکول کېده. د چک د ترلاسه کولو په موخه هغه اړه وه څو يو دولتي دفتر/ادارې ته مراجعه وکړي. که په دفتر کې فساد موجود واى، نو مخکې له دې چې نوموړې خپل چک ترلاسه کړى واى، هغه اړه وه چې د ټول مبلغ له ۱۵ سلنې څخه تر ۲۰ سلنې پورې نغدې پيسې يې د بډې په توګه ورکړې واى. بيا نوموړې اړه وه چې د چک په نغدو پيسو د بدلولو لپاره يو بانک ته مراجعه کړې واى. په پاى کې، له هغو ۲,۰۰۰ روپيو څخه چې هغه يې مستحقه وه، شاوخوا ۱,۴۰۰ روپۍ به يې ترلاسه کړې وې.

که مور د هند سټيک په کارولو سره، ورته وضعيت په پام کې ونيسو، مور کولاى شي د خپلو لوڼو د ښوونځي په دفتر کې د خپل آدهار شمېرې په کارولو سره د ټابليټ يا موبايل له لارې د خپل هويت تصديق وکړي. د حکومتي مرستې د پروګرام لپاره د هغې وړتيا لا د مخه په سيستم کې شته او اوس مهال د هغې د آدهار شمېره د صفر بيلانس له بانکي حساب سره چې د جان دان مالي شموليت پروګرام پر بنسټ هغې ته ورکړل شوې، تړل شوې ده. له ۲۴ څخه تر ۴۸ ساعتونو پورې به ياده ميرمن د خپل ټيليفون له لارې دا خبرتيا ترلاسه کوي چې بشپړ مبلغ (۲,۰۰۰ روپۍ) د هغې بانکي حساب ته وليږدول شوې.

د ګڼ شمېر نورو پروګرامونو له لارې، د هند "سټيک" د حکومتي خدمتونو په وړاندې کولو باندې يو ډول بدليدونکى اغېز لري او په ځانګړې توګه د تقاعد او د پخلي ګاز د چمتو کولو او همداراز د وګړو د تجربې د کيفيت او د حکومت د اغېزمنتيا په برخو کې د پام وړ لاسته راوړنې لري. يوازې د پخلي ګاز په پروګرام کې، له ۲۰ ميليونو څخه زياتو خلکو په خپله خوښه هغه ګټه چې مخکې يې غوښتې وه، خو مستحق يې نه وو، پرېښې. اوس مهال له ۲۵ ميليونو څخه زياتې کورنۍ د پخلي ګاز او حکومتي مرسته مستقيماً د خپلو بانکي حسابونو له لارې ترلاسه کوي، دا ځکه چې دولتي خدمتونه د هغوى له آدهار شمېرې سره تړلي دي. د ښوونځي د فيسونو په څېر، حکومتي مرسته له منځګړو بنسټونو پرته مستقيماً ټاکلو ګټه اخيستونکو ته لېږدول کيږي.

له ګردښت څخه د کاغذي پيسو د بهر کېدو اړوند نا څاپي اقتصادي اقدامات

تر دې مهاله په آدهار سيستم کې ۱.۱۸ ميليارده کاروونکي ثبت شوي دي. (د يادداښت په موخه، يادې ثبتونې خپله د خلکو په خوښه ترسره شوي دي. خو حقيقت دا ده چې د آدهار پېژندپاڼه د نورو خدمتونو سربيره د بانکي حسابونو، سيم کارتونو او د عوايدو اړوند مالي د راپورونو د ټولو لپاره اړينه ده. اوس مهال په هندي ټولنه کې د آدهار پېژندپاڼې لرل يو اړين ضرورت ګڼل کيږي، لکه څنګه چې په متحده ايالاتو کې د موټر چلولو جواز يا د حکومت لخوا نورې صادر شوې پېژندپاڼې لرل يو اړين شرط دى). خو د هند حکومت د "هند سټيک" پلې کول يوازې د تخنيکي کار په توګه نه ګڼي چې يوازې د حکومت د خدمتونو په وړاندې کولو کې د سمون لپاره طرحه شوې ده، بلکې په حقيقت کې د "هند سټيک" د يوې نوې ټولنيزې زيربنا په توګه په پام کې نيول کيږي. ياد " سټيک" دا وړتيا لري څو د بدلون اړوند د هندي ټولنې ارتجاعيت او لېوالتيا زياته کړي، او

له دې لارې هڅه کوي ترڅو هند د ۲۱مې پیړۍ په بریښنایي اقتصاد بدل کړي. د مودي حکومت لخوا د لویو اقتصادي اصلاحاتو په موخه د هند سټیک پلي کول یو مهم او لومړنی شرط وو چې دا موضوعات زموږ پام بیرته، له ګردښت څخه د پیسو ایستلو او د مالیاتي اصلاحاتو پلي کولو ته راګرځوي.

د ناڅاپي مهمو پالیسیو له لارې په اقتصادي ماهیت کې په پراخه کچه بدلون راوستل، کومه نوې نظریه نه ده. د ۱۹۹۰ لسیزې په پیل کې د نا څاپي اقتصادي اقداماتو پروګرامونه چې موخه یې په ختیځه اروپا او پخواني شوروي اتحاد کې له سوسیالیستي اقتصاد څخه د بازار اقتصاد ته بدلون وو، په ورته نظریه ولاړ ول. خو، یادو پروګرامونو داسې یو چاپیریال رامنځته کړ چېرته چې یو څو ځواکمنو اشخاصو وکولای شول څو حکومتي شتمنۍ په لویه کچه کنټرول او ګټه ترې پورته کړي، خو په هند کې د بریښنایي ټکنالوژۍ له لارې په اقتصادي او ټولنیزو سیستمونو کې پراخ او نا څاپي بدلون برعکس وو. یادو بریښنایي بدلونونو له دولتي او مالیاتي ادارو سره نا ثبت شوې شتمنۍ را کمې او یا یې له منځه وړي یعنې په هند کې بریښنایي بدلونونو په اقتصاد کې په لوړه کچه روڼتیا او د شتمنیو او سرچینو عادلانه وېش رامنځته کړی چې په پایله کې د ټولنیز او اقتصادي پرمختګ په موخه یو عادلانه او مناسب سیستم رامنځته کوي.

په هند کې له ګردښت څخه د کاغذي پیسو د ایستلو پر مهال، د هند سټیک په نا څاپي او پراخه کچه په کار واچول شو. د هند د اداینو ملي شرکت د نړیوالو ادا ینو سیستم په مرسته د بي ایچ آی ایم په نوم .ادا ینو سیستم اپلیکیشن جوړ کړ د هند د بریښنایيپه دې وروستیو کې، بي ایچ آی ایم په پراخه کچه کاریدونکی اپلیکیشن دی. د نړیوالو ادا ینو سیستم یو پراخ سیستم دی، چې د زیرک موبایل لرونکي او نه لرونکي یې کارولای شي، نو پر دې بنسټ هر هندي وګړی کولای شي بانکوالۍ ته لاسرسی ومومي او خپلې ادا ینې په بریښنایي ډول ترسره کړي.

د پورتنیو بدلونونو پایله څه ده؟ لومړی یې د کمي یا مقداري پایلو یادونه کوو؛ له ګردښت څخه د کاغذي پیسو د ایستلو په پایله کې د هند په اقتصاد کې د نغدو پیسو کارونه د ۴۵ میلیارده ډالرو په اندازه راکمه شوې ده. همداراز بانکونه په زیاته کچه نغدینګي لري، کوچنیو او متوسطو سوداګریو (SMEs: Small and Medium Enterprises) ته پور ورکونه په خپل تاریخ کې تر ټولو لوړې کچې ته رسېدلې ده او بریښنایي معاملات په ځینو مواردو کې ۷۶۰ برابره زیات شوي دي.

د هند سټیک د مالیې په برخه کې هم مهم رول لري. د دې پالیسۍ د بدلون په پراختیا د پوهېدو په موخه، د دې یادونه مهمه ده چې هند یو فدرالي هېواد دی او ایالتونه یې د متحده ایالاتو په فدرالي سیستم کې د ایالتونو په څېر واک او مسئولیتونه لري. د توکو او خدمتونو د مالیې له پېژندل کېدو وړاندې، په هند کې ټول شرکتونه اړ وو چې د ایالت په کچه د زیات شوي ارزښت او د ایالتونو ترمنځ د توکو پر لیږد د مالیاتو په ګډون د خرڅلاو او مالي معاملاتو اړوند د لږ تر لږه ۱۷ بېلابېلو مالیاتو ثبت وساتي. د ۲۰۱۷ کال د جولای په لومړۍ نېټه پورته ذکر شوي ټول ۱۷ ډوله مالیات د توکو او خدمتونو په یوه مالیه (GST) کې شامل شول.

د دې پالیسۍ د بدلون پایله د یو پیچلي او غیرعادلانه سیستم چې له څو لسیزو راهیسې کارول کېدلو او له یو ایالت څخه بل ایالت ته یې توپیر درلود، په یو ساده او شفاف سیستم چې په ټول هېواد کې په یو ډول پلی کیږي، بدلول وو. له همدې امله، د هند حکومت د توکو او خدمتونو د مالیې د معرفي کولو په موخه د "یو ملت، یوه مالیه" شعار غوره کړ.

د توکو او خدمتونو مالیه هم لکه د نورو بدلونونو او نوښتونو په څېر د یو اوږد مهاله بهیر د پیل په معنا دی. ایالتي حکومتونه د امتیازي او توپیري چلند او استثناآتو او همداراز د محلي ګټو د ساتنې پر ځای باید د مالیاتو اصول او قوانین ساده او په ټولو

وګړو باندې یې یو ډول پلي کړي. مرکزي حکومت باید په دوامداره توګه له فیډ بک او معلوماتو څخه ګټه واخلي ترڅو ډاډ ترلاسه کړي چې د ادارېنو اړوند آنلاین سیستم د امکان تر حده کاروونکو لپاره ساده او آسانه دی. کاروبارونه اړتیا لري چې له یوه نوي واقعیت سره چې په لنډ مهال کې د لګښتونو لرونکی وي، ځانونه عیار کړي. هند هغه مهال د پام وړ پرمختګ کولای شي چې په بریالیتوب سره د خپلو زړو او نا اغېزناکو مالیاتي سیستمونو چې د خپلواکۍ د لاسته راوړلو وروسته په لومړیو ۷۰ کلونو کې کارول کېدل، پر ځای یې د ۲۱ مې پېړۍ له معیارونو سره سم د برېښنايي ټکنالوژۍ پر بنسټ سمبال مالیاتي سیستمونو څخه کار واخلي چې اوس مهال د دې بدلون له پروسې سره مطابقت لري.

پر برېښنايي ټکنالوژۍ سمباله ټولنه رامینځته کول

په هند کې هر کال نږدې ۱۱۰ میلیونه وګړي زیرک موبایلونه اخلي. سربیره پر دې، یاد هېواد د داسې وسایلو (موبایلونو او ټابلیټونو) د معرفي کولو په درشل کې دی چې له آدهار سیستم سره مطابقت او د بایومیټریک پېژندنې ځانګړتیاوې (د ګوتې چاپ یا د سترګو نښان سکین) ولري ترڅو د هویت د تصدیق لپاره وکارول شي. د جام د درې ګوني ترکیب ځواک به هغه وخت په بشپړه توګه څرګند شي چې کله راکړې ورکړې د آدهار او بایومیټریک تصدیق له لارې ترسره شي او په پایله کې به د نغدو پیسو او برېښنايي کارت له کارونې پرته سیستم رامنځته کړي. په هند کې یوه نوي مخابراتي شرکت د هند سټیک ټکنالوژۍ په کارولو سره په ۱۷۰ ورځو کې ۱۰۸ میلیونه مشتریان له کاغذي پروسې پرته په بشپړه توګه د موبایل پر بنسټ ثبت کړي دي. په یاد بهیر کې یې د یو مشتري د جلبولو لګښت، د پخواني معیار په پرتله چې ۲۵ امریکایي ډالره و، تر ۱ امریکایي ډالر پورې راکم کړ.

د برېښنايي ټکنالوژۍ او نوښتونو بهیر ګڼ شمېر مهمې ټولنیزې ننګونې رامنځته کوي. هند، د دې پر ځای چې د پورتنیو ننګونو د راکمولو په موخه د یاد بهیر د ټکني کولو هڅه وکړي، برعکس چلند غوره کړی؛ نه یوازې یې د برېښنايي بدلون او نوښت هرکلی کړی، بلکې یاد بهیر یې لا پسې ګړندی کړی ترڅو د اقتصادي او ټولنیز شمولیت په برخه کې د یاد بدلون د کارولو له بشپړ ظرفیت څخه ډاډ تر لاسه کړي.

د هند په پرمختګ کې د یوې اوږدې مودې لپاره د پام وړ نا برابرۍ او توپیري چلند شتون درلود چې اوس مهال هم له بې شمېره ننګونو سره مخ دی. نو د ننګونو د له منځه وړلو، ودې او سمون په موخه یوه اوږد مزل وهلو ته اړتیا لري. د برېښنايي ټکنالوژۍ او نوښتونو له امله رامنځته شوې متوقعه او غیر متوقعه ټولنیزې ننګونې د پام وړ او واقعي دي. یادې ننګونې یوازې د یوې متواضع او اغېزناکې اداري او پیاوړو سوداګریزو نوښتونو او هوډونو په ترکیب سره په اغېزناکه توګه حل کیدای شي، چې اوږد مهاله ګټې یې د پام وړ او واقعي دي.

حقیقت دا دی چې هند په بې سارې چټکتیا سره د یو پرمختللي راتلونکي پر لور روان دی او د دې موخې د ترلاسه کولو لپاره له برېښنايي ټکنالوژۍ او نوښتونو څخه کار اخلي.

لیکوال: آروېند ګپتا، فلیپ اورز والډ

ژباړونکی: محمد فاروق تسل

سرچینه:

How India Is Moving Toward a Digital-First Economy, Harvard Business Review -۱

اقتصادي خبرونه

د افغانستان بانک در نظر دارد پرداخت‌ها را در کشور الکترونیکی بسازد

مسؤلان د افغانستان بانک می‌گویند که در نظر دارند تا در فروشگاه های بزرگ و تانک‌های تیل پرداخت ها را الکترونیکی بسازند. به گفته مسؤلان این بانک، با این کار می‌تواند که از داد و ستد فزیکی پول جلوگیری کنند. آنان افزوده اند که با پرداخت‌های الکترونیکی از یکسو از مندرس شدن پول جلوگیری می‌شود و از سوی دیگر ارزش پول افغانی بلند می‌رود.

حسیب الله نوری، سخنگوی د افغانستان بانک گفته است: تلاش ما این است که در مرحله اول در فروشگاه ها و تانک‌های تیل این ماشین‌ها را داشته باشیم تا شهروندان بتوانند دادوستد خود را به گونه الکترونیکی پرداخت کنند.»

در همین حال، شماری از صنعت‌کاران گفته اند که هرگاه پرداخت های الکترونیکی رایج شود، این کار سبب رُشد تجارت نیز شده و از سوی دیگر خدمات تسریع خواهد شد. عبدالجبار صافی، رئیس انجمن صنعت کاران گفت: «در پرداخت های الکترونیکی زیاد مزایا است. یکی اینکه پول فزیکی استفاده نمی‌شود و دوم این است که برای مردم سهولت برابر می‌شود و سوم اینکه این پول‌ها در بانک‌های کشور حفظ و منسجم می‌شود و بانک‌ها می‌توانند با این پول ها در افغانستان سرمایه‌گذاری کنند.» این بانک تصریح کرده است که پرداخت‌های الکترونیکی را ابتدا از پایتخت و سپس آنرا به شهرهای بزرگ گسترش می دهند. در حال حاضر، اکثریت دادوستدها در داخل کشور با پول فزیکی انجام می شود.

گفتنی است که در کشورهای دیگر چنین نیست و همه معاملات مالی از طریق بانک و پرداخت‌های الکترونیکی صورت می‌گیرد.

د هېواد زعفرانو ته د تقاضا زیاتوالی؛ دغه محصول په نړۍواله کچه سیالي کوي

د امریکا د نړۍوالې پراختیا اداري ویلي چې، یوه پېرېدونکي په کال کې د افغانستان د ۶۰۰ کیلوګرامو زعفرانو د پېرلو وړاندیز کړی دی. د دغه بنسټ په وینا، هغوی د پاریس د ۲۰۲۴ کال په نندارتون کې د دغه وړاندیز پر ثبتېدو بریالي شوي دي چې، په کال کې د دغه وړاندیز شویو زعفرانو د پلور ارزښت یو میلیون او ۷۰ زره ډالرو ته رسېږي. د افغانستان زعفران د ځانګړي کیفیت او ځانګړي ښه بوی له امله په نړۍوالو بازارونو کې ځانګړی ځای مونډلی او د هېواد د ارزښتناک محصول په توګه د افغانستان په اقتصاد او د خلکو په ژوند او ژواک کې مهم رول لري. د دې اداري په وینا، د دغه وړاندیز په ثبتېدو سره به په نړۍوالو بازارونو کې د افغانستان د زعفرانو په ځای کې مثبت بدلون رامنځته شي او د دغه هېواد د خلکو په معیشت کې به ښه والی راشي. د امریکا د نړۍوالې پراختیا اداره همدارنګه وایي:» زعفرانو د افغانستان لپاره د یوه رقابتي امتیاز په توګه په نړۍوالو نندارتونونو کې د لویو پېرېدونکو پام ځانته اړولی دی. د پاریس د ۲۰۲۴ کال په سوداګریز نندارتون کې یوه لوی پېرېدونکي د افغانستان د ۶۰۰ کیلوګرامه زعفرانو د پېرلو وړاندیز ثبت کړی دی. د دغې معاملې ارزښت په کال کې یو میلیون او اویا زره ډالره اټکل کیږي. « د افغانستان زعفران د ځانګړي کیفیت او ځانګړي ښه بوی له امله په نړۍوالو بازارونو کې ځانګړی ځای مونډلی او د هېواد د ارزښتناک محصول په توګه د افغانستان په اقتصاد او د خلکو په ژوند او ژواک کې مهم رول لري. له دې سره هممهاله، د سوداګرۍ او پانګونې خونه وایي چې، د افغانستان زعفران د ځانګړي کیفیت له امله په نړۍوالو بازارونو کې د ودې لوړ ظرفیت لري. د دې خونې پر باور، په مناسبې پانګونې او بازار موندنې سره دا محصول د افغانستان پر مهم صادراتي توکي بدلېدلای شي او د کروندګرو د معیشت له ښهوالي او د هېواد له اقتصادي پراختیا سره مرسته کولای شي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې د مدیره پلاوي غړی خانجان الکوزی وایي:» هر څومره چې، زعفران زیات شي او له هېواده بهر پلور زیاتېږي، ډېر زعفران تولیدوو او زموږ سوداګر مجبور او مکلف دي چې، پرې پانګونه وکړي.« بل خوا، د صنعت او سوداګرۍ وزارت وایي چې، د ۲۰۲۴ زېږدیز کال له جنوري تر سپټمبر پورې، د هند، متحده عربي اماراتو، امریکا، کاناډا، ترکیې او اروپایي هېوادونو ته د ۳۶ میلیون ډالرو په ارزښت زعفران صادر شوي دي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت ویاند اخندزاده عبدالسلام جواد طلوع‌نیوز ته وایي:» د روان زېږدیز کال د ۹ میاشتو په لړ کې د ۳۶ میلیونه ډالرو په ارزښت د افغانستان ۴۶ ټنه زعفران صادر شوي او ډېری زعفران هند، سعودي عربستان، متحده عربي اماراتو، امریکا، کاناډا، ترکیې، هالنډ او انګلستان ته صادر شوي دي.« تر دې وړاندې د ایران د نیشابور د کرنې مدیر ویلي وو، چې افغانستان ته د ایران د زعفرانو له صادرېدو سره سره، افغانستان د ایران د زعفرانو پر یوه اصلي سیال بدل شوی دی.

منابع:

۱- آریانا نیوز ۲- طلوع نیوز

مؤثریت بودجه ریزی به اساس برنامه و عملکرد

بودجه ریزی نقش برجسته ای در اقتصاد و مدیریت تجارت مدرن دارد اما همیشه چنین قضیه نبوده است. با وجود یک عرصهٔ طولانی برای تکامل سیستم بودجه ریزی، بودجه ریزی اساساً یک نوآوری قرن بیستم است. سیستم بودجه ریزی به عنوان یک بخش جدایی ناپذیر توسعهٔ دولت های مدرن و دموکراتیک پذیرفته شده است و روند بودجه ریزی برای اولین بار در انگلستان حدود پنج قرن قبل صورت گرفته است و زمانیکه اساس گذاری شد، سیستم بودجه ریزی خیلی سریع گسترش یافت با این حال، بسیاری از کشور های غربی در قرن نوزدهم و باقی کشورهای جهان در نیمهٔ دوم قرن بیستم آنرا روی دست گرفتند.

انتشار روش و سیستم بودجه ریزی چنان مؤفق بود که تقریباً تمام کشور ها در حال حاضر با یک مدل بودجه بندی مشابه هستند. با وجود اندکی تفاوت های جزئی و ویرایشی، چارچوب اساسی تخصیص صلاحیت های بودجه بین دولت و قوای مقننه، و اصول که تعاملات بین آنها را اداره میکند، در بین تمام کشور ها تقریباً یکسان است. در عصر حاضر، روش های مختلف بودجه ریزی را شرکت ها طبق نیاز های شان به استفاده میبرند اما همه تلاش ها و استفاده از روش های بودجه ریزی برای مؤثریت و مثمریت بودجه میباشد.

موضوع اساسی این مقاله تبیین مؤثریت بودجه ریزی به اساس برنامه و بودجه ریزی به اساس عملکرد است زیرا که اکثر کشور های جهان از این دو روش برای بودجه ریزی و تخصیص برنامه های مالی انکشافی و عملیاتی خود استفاده میکنند. بخاطریکه اصطلاحات "بودجه" با "بودجه ریزی" اغلب اوقات در امور دولتی، سازمانها و حتی زندگی روزمره شخصی استفاده میشود، بهتر خواهد بود تا بحث را با یک تعریف از اینکه این کلمات چه معنی میدهد آغاز نماییم تا از هرگونه ابهام جلوگیری گردد.

بودجه

بودجه برنامهٔ فنی اقتصادی یکساله دولت، سازمان یا شرکت است که شامل پیشبینی های اهداف مالی در اولویت، سیاست ها و راهکارهای رسیدن به اهداف، پیشبینی و برآورد عواید و دیگر منابع اقتصادی، تخمین مصارف، سرمایه گذاری ها و دیگر پرداخت های که بر پایهٔ منطق خاص ترتیب یافته و به

تصویب مالکیت (پارلمان، مجمع عمومی سهامداران یا نهاد دیگری) رسیده باشد، می باشد.

بودجه ریزی

بودجه ریزی در چهار چوب دولت پروسهٔ است که در آن دولت ها بر مصرف بودجه عمومی برنامه ریزی، تخصیص و نظارت دارند. این شامل پیشبینی عواید دولت (از مالیات و سایر منابع) و تصمیم گیری در مورد مصارف لازم برای دستیابی به اهداف و سیاست های دولت در یک دوره مالی مشخص، معمولاً یک سال است.

قابل یاد آوری است که چارچوب بودجه ریزی مدرن در تمام کشور ها تأکید بر این میکند که تصمیم بودجه یک طرفه گرفته شده نمیتواند، یعنی فقط دولت یا قوه مقننه نمیتواند به تنهایی خود در مورد تصمیم گیری کند.

روشها و سیستم های بودجه ریزی

چون بودجه را با انگیزه ها و اهداف مختلف ترتیب می نمایند، بناءً، روش بودجه ریزی نیز بستگی به انگیزه و هدف آن دارد، و ساختار بودجه نیز نظر به انگیزه و هدف سازش بودجه ویژگی های مختلف خواهد داشت. الگوها و سیستم های بودجه بر همین پایه پدید آمده اند؛ مانند بودجه های برنامه ای، عملیاتی و سیستم طرح ریزی، برنامه ریزی و بودجه ریزی. اگر از دید فنی شدنی باشد، از یک الگو در روش ها و سیستم های دیگر نیز بهره می برند. برای نمونه میشود در بودجهٔ برنامه ای، روش عملیاتی را نیز به کار بست. در هر جا و سازمان، باید دید چه الگویی مناسب و پاسخگو نیاز است.

بودجه بر اساس برنامه

بودجه بر اساس برنامه یکی از روش های بودجه ریزی است که بر اساس برنامه ها، اهداف و سیاست ها و راه های رسیدن به اهداف بر اساس برنامه ها دسته بندی میشوند. در بودجه برنامه ای به عنوان مثال، اول آموزش در نظر گرفته می شود و سپس این وظایف به نحوی طبقه بندی می گردد که به صورت برنامه های مشخصی درآید؛ مثلاً گفته می شود برنامهٔ آموزش ابتدایی، برنامهٔ آموزش متوسطهٔ حرفه ای و غیره. با این طبقه بندی اولین قدم جهت بودجه برنامه ای برداشته می شود. هر دسته از اهداف که از یک طریق و با هم در ارتباط باشند، در یک برنامه دیده میشوند.

بنابر این، برنامه شامل دسته های از کارها/ فعالیت ها می باشد که در پیوند با یکدیگر برای رسیدن به یک سلسله از اهداف پیشبینی میشوند. برای مثال یک دسته از سرمایه گذاری ها، سیاست ها و راهکارهای در پیوند با یکدیگر، برای تولید و عرضهٔ خدمات ارتباطی و مخابراتی شهری، به نام برنامهٔ تلفن شهری جای میگیرند. یا دستهٔ از سرمایه گذاری ها، کارها و سیاست هایی که برای آموزش تحصیلات عالی به انجام میرسند، در برنامهٔ آموزش تحصیلات عالی گنجانیده میشوند.

در بودجه برنامه ای تلاش بر این است تا عملیات سازمان به شکل برنامهٔ کاری تنظیم شود. برای این منظور، عملیات سازمان به شکل برنامه تنظیم و برای هر برنامهٔ کاری، اعتباری در نظر گرفته می شود. میتوان گفت که بودجه برنامه ای نوعی از طبقه بندی است که قصد دارد با برقراری ارتباط میان مواد مصارف و عوامل بکار گرفته شده و نتایج حاصله از انجام برنامه ها نشان دهد که در سال مالی چه مقدار کالاها و خدمات به صورت محصول نهایی فعالیت های بخش دولتی برای رسیدن به اهداف مصوب دولت تولید یا ارائه شده است. در این روش مصارف عملیات دولت بر اساس مقاصد و اهداف مورد نظر به صورت طرح یا فعالیت پیش بینی و بررسی می گردد.

در بودجه برنامه ای اهداف اصلی دولت به اهداف فرعی تجزیه شده و اهداف فرعی به نوبهٔ خود به وظایف مشابه جزیی تر تقسیم میگردند. انجام وظایف مشابه به یک یا چند ارگان اجرایی محول می شود و اعطای اعتبارات به هر یک از ارگان های اجرایی مستلزم اجرای برنامهٔ کاری خواهد بود. در این روش، مواد مصارف در داخل برنامه ها قرار گرفته و بر پایهٔ آن دولت قادر خواهد بود تا اعتبارات لازم را برای بخش های مختلف آن توزیع نماید. بودجه برنامه ای به نحوی تهیه میگردد که درک وظایف دولت برای مردم و نمایندگان آنان آسان خواهد بود. بنابر این، حجم اعتبارات در چارچوب اهداف عملیاتی قابل شناسایی دولت توزیع می گردد و امکان بررسی و کنترول اعتبارات و نیز عملیات دستگاه های اجرایی فراهم می گردد .

مزایای بودجه برنامه ای

دلایل زیادی برای در نظر گرفتن بودجه برنامه ای وجود دارد اما شاید مهمترین آن توانایی در ایجاد بودجه شفاف تر باشد. بودجه برنامه ای دقیقاً نشان می دهد که دولت چه کاری و چگونه انجام می دهد و چه اندازه مصرف دارد. بودجه برنامه ای علاوه بر اینکه وسیلهٔ شناخت ماهیت وظایف و عملیات را فراهم می آورد، امر تصمیم گیری چه در مورد انتخاب برنامه ها و چه در باب اجراء و کنترول آنها را نیز آسان می سازد.

مزایای بودجه برنامه ای را میتوان طور ذیل خلاصه نمود:

شفافیت:

شفافیت واقعی را با نشان دادن آنچه که دولت انجام می دهد و مصرف آن به شیوه ای که برای شهروندان معنا دار باشد، ایجاد میکند.

مبادلات:

زبانی را برای بحث های معنا دار در مورد ایجاد مبادلات بودجه در میان خدمات ارائه می دهد.

منبع یابی:

هنگام در نظر گرفتن گزینه هایی مانند برون سپاری (outsourcing) یا خدمات مشترک، امکان مقایسهٔ معنا دار تر با سایر ارائه دهندگان خدمات را فراهم می کند.

پلان گذاری نیروی کار:

نحوهٔ ارتباط نیروی کار با برنامه ها را نشان می‌دهد که به دولت ها این امکان را می دهد تا برنامه ریزی جانشین پروری (Succession Planning) را بهتر در پروسهٔ بودجه ادغام کنند.

عملکرد:

با استفاده از عملکرد و معیارها، زمینهٔ برنامه ها را بهتر از دسته بندی های گسترده تر مانند دیپارتمنت ها و بخش ها روشن می کند.

بودجه بر اساس عملکرد

بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، عبارت از تخصیص بودجه بر اساس نتایج برنامه ای است که به اهداف سازمان کمک می کند. در تعریفی دیگر می توان اینگونه بیان کرد که؛ بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد فعالیتی است که بودجه را بر اساس ارزیابی بهره وری عملیات مختلف در یک سازمان تهیه می‌کند. برنامه هایی که بیشترین سود را در سودآوری دارند، سهم بیشتری از بودجه به آن بخش اختصاص می یابد و این منجر به استفاده مؤثر از منابع مانند امور مالی، مهارت های کارکنان، استفاده از زمان تولید و غیره می‌شود.

طرز اجرای مؤفقیت آمیز بودجه ریزی بر اساس عملکرد:

- اهداف تعیین کنید: هر بخش را برای تعیین اهداف عملکرد برای دورهٔ بودجه بندی خود ارزیابی کنید و استراتیژی را به وضاحت به تیم یا بخش های خود منتقل کنید.
- شاخص های کلیدی عملکرد: شاخص های کلیدی عملکرد برای اجرای بودجه ریزی بر اساس عملکرد ضروری هستند، زیرا مؤثریت عملیاتی سازمان شما را دنبال می کنند. برای مؤثر بودن، بخش‌های مختلف یک سازمان باید درک دقیقی از شاخص های کلیدی عملکرد داشته و اینکه چگونه شاخص ها می تواند به نتایج مؤفقیت آمیز کمک کند.

مزایای بودجه بر اساس عملکرد

شفافیت و پاسخگویی:

استفاده از بودجه بر اساس عملکرد تضمین میکند که فعالیت های مالی یک سازمان شفاف است و همه در قبال اقدامات خود پاسخگو هستند. باز بودن در تصمیم گیری و تخصیص منابع را ترویج نموده و تشخیص مغایرت ها و تخصیص عادلانه منابع را بر اساس اولویت‌های سازمانی آسانتر میکند. علاوه بر این، درک نحوه استفاده از منابع را ارائه داده و اطمینان حاصل می نماید که رضایت سهامداران با برجسته کردن هر واحد پولی که در سازمان خرج می شود تضمین شود، که این شفافیت به بهبود ارتباط بین مدیریت و سایر ذینفعان کمک می کند.

همچنان با اجرای پاسخگویی، بودجه بر اساس عملکرد می تواند به جلوگیری از تقلب یا سوء مدیریت منابع مالی کمک کند چون مسئولیت هر مرحله از پروسهٔ اجرا به وضوح به افراد خاصی واگذار می شود.

خلاصه میتوان گفت که، اهداف و مقاصدی را که برای آنها بودجه لازم است به وضوح نشان می دهد پروسه تدوین بودجه را بهبود بخشیده و مسئولیت پذیری مدیران را افزایش می دهد.

تمرکز روی نتایج و پیامد ها:

تأکید بر ارائه نتایج و دستیابی به پیامد های مطلوب یکی از ویژگی های اساسی بودجه بر اساس عملکرد است. یک رویکرد استراتیژیک برای تضمین تخصیص مناسب منابع و دستیابی به نتایج کارآمد اجرا می شود. با ردیابی پیشرفت به سمت دستیابی به نتایج مورد انتظار، درک جامعی از عملکرد مالی شکل می گیرد که باعث رشد در تخصیص بودجه آینده می شود.

سازمان ها می توانند با استفاده از این مدل توجهٔ خود را بر روی تعریف نتایج مورد انتظار، ساختار امتیازدهی و بودجه متمرکز کنند. در نتیجه، این به آنها اجازه می دهد تا نتایج واقعی را در برابر اهداف پیش بینی شده برای تعیین واریانس مشاهده شده و شناسایی راه های بهبود را ارزیابی کنند.

تأکید بر نتایج:

بودجه بر اساس عملکرد دستیابی به اهداف ستراتیژیک را تسهیل نموده و در عین حال، سطوح عملیاتی را حفظ می کند تا اطمینان حاصل شود که همه برنامه ها هدف مورد نظر خود را برآورده می کنند. در این دوره از محیط‌های سخت رقابتی، هر مزیت درک شده ممکن است هنگام رقابت با همتایان مفید باشد.

در گذشته، فرآیندهای بودجه ای دولت ها عمدتاً توسط معیارهای انطباق به جای تأکید

بر بهبودهای مبتنی بر نتیجه، پوشش داده می شد. اجرای یک بودجه مبتنی بر عملکرد، تخصیص کارآمد منابع را به همراه تحلیل‌های مقایسه‌ای مبتنی بر معیارهای خروجی/تاثیر واضح که اثر بخشی یا ناکارآمدی نهایی هدف را منعکس می کند، تضمین می کند.

اولویت های مصرفی:

اولویت بندی مصارف، یکی از جنبه های حیاتی بودجه ریزی است، بودجه بر اساس عملکرد به تخصیص منابع بر اساس مبرم ترین نیازها و تقاضاها اشاره دارد. این رویکرد تضمین می کند که وجوه موجود به طور مثمر توزیع شود و نتایج بهتری در راستای اهداف از پیش تعیین شده را در نظر بگیرد.

با اولویت بندی مصارف به این شیوه، دولت ها و سازمان‌ها می توانند از هدر رفتن منابع جلوگیری کنند و در عین حال، اطمینان حاصل کنند که منابع به عملکرد های که بیشتر مورد نیاز است تخصیص داده می شود. برای مثال، مصارف مبتنی بر اولویت می‌توانند برای رفع نیازهای زیربنایی فوری یا بهبود ارائه خدمات عمومی در مناطقی که تقاضای بالایی دارند، استفاده شود.

توسعه یک سیستم جامع و عینی برای تعیین اولویت ها بر اساس معیارهای داده محور (Data Driven Matrics) مهم است. این به شناسایی مناطقی که نیاز به توجه فوری دارند کمک می کند و به طور مؤثر بودجه را به سمت آنها هدایت می کند. سازمان ها باید به طور منظم لیست های اولویت خود را بررسی کنند تا اطمینان حاصل کنند که مرتبط هستند و به تغییرات شرایط پاسخ می دهند.

برای به حد اکثر رساندن مزایای مصارف مبتنی بر اولویت، مشارکت ذینفعان در پروسه های تصمیم گیری ضروری است. این شامل مشارکت دادن شهروندان، قانون گذاران و سایر گروه های ذینفع برای اطمینان از همخوانی مصارف با ارزش‌ها و آرمان های اجتماعی است. علاوه بر این، شفافیت و مسئولیت پذیری از اجزای حیاتی سیستم‌های اولویت بندی هستند زیرا اعتماد، مشروعیت و حکمرانی مؤثر را تقویت می‌کنند. بودجه بر اساس عملکرد اولویت های مصرفی را نیز در نظر میگیرد زیرا گاهی اوقات حتی بین خرید یک جنس ناچیز جدید یا نجات شرکت از ورشکستگی تصمیم باید گرفت.

نتیجه:

اصطلاحات «بودجه عملکرد» و «بودجه برنامه ای» اغلب به جای یکدیگر استفاده می‌شوند، اما بودجه بندی برنامه ای را می توان به عنوان شکلی از بودجه ریزی عملکرد نیز تعریف کرد که تأکید بیشتری بر طبقه بندی برنامه ها بر اساس اهداف سیاست دولت و ضرورت تخصیص مؤثر منابع دارد.

بودجه بر اساس عملکرد همچنین در حفظ انضباط مالی بلند مدت مهم است زیرا یک سیستم اندازه گیری عملکرد مبتنی بر نتیجه به پروسه تصمیم گیری تخصیص منابع کمک می کند و می تواند به هدف گذاری منابع به سمت مناطق مؤلد تر مصارف و افزایش دهندهٔ رشد کمک کند. همچنین ابزار ارزشمندی برای شفاف تر کردن و پاسخگویی بیشتر مالیه عمومی با تمرکز بر آنچه که واقعاً از طریق اجرای برنامه های مصرفی دولت به دست می آید است. اما تحقق یک سیستم کامل از بودجه ریزی بر اساس عملکرد دشوار می باشد، تا حد زیادی به دلیل نیازهای اطلاعاتی بالا و سیستم های مدیریت پیچیده ای که مورد نیاز است.

بودجه ریزی برنامه ای، مصارف را بر اساس انواع خدمات و اهداف طبقه بندی می‌کند، نه – مانند بودجه بندی سنتی – بر اساس انواع ورودی ها. بودجه بندی برنامه ای وسیله ای قدرتمند برای بودجه ریزی بر اساس عملکرد است، زیرا نشان می‌دهد که چقدر پول برای دستیابی به نتایج خاص مصرف می شود. تصمیم گیرندگان بودجه را قادر می سازد تا مزایا و کارایی برنامه ها را نسبت به مصارف ارزیابی کنند. بنابر این، بودجه ریزی برنامه ای، عنصری از بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد است.

نویسنده: احمد ضیاء جمیلی
موقف: مدیر ارشد سکتور مالی
آمریت عمومی سیاست پولی

منابع:

1. https://www.nerdwallet.com/article/finance/how-to-choose-the-right-budget-system
2. https://www.investopedia.com/terms/p/performance-budget.asp#:~:text=our%20editorial%20policies-,What%20Is%20a%20Performance%20Budget%3F,goal%20attainment%20for%20specified%20outcomes.
3. Office of Budget and Program Evaluation, City of Philadelphia “Programe based budgeting in brief”
4. https://www.oecd-ilibrary.org/governance/the-origin-of-budgeting_365aa499-en
5. https://egrove.olemiss.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2861&context=wcpa
6. https://www.datarails.com/then-and-now-business-budgets/
7. https://atienegar.drtaftiyan.com/SC.php?type=component_sections&id=3&sid=3561
8. OECD JOURNAL ON BUDGETING, VOLUME 2024, ISSUE 1 © OECD 2024, The origin of budgeting, John M. Kim, Korea University

DAB Governor Attends AAOIFI Annual Conference in Bahrain

The governor of Da Afghanistan Bank, Mr. Noor Ahmad Agha, and his accompanying delegation attended the 19th annual Islamic banking and finance conference of the Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions (AAOIFI) in Bahrain. This year's organization conference revolves around "Leveraging Islamic Finance to Build a Sustainable, Efficient, and Resilient Halal Ecosystem for Muslim Economies."

The two-day conference, held on November 3-4, 2024, was attended by the central banks of Islamic countries and nearly 300 representatives from Islamic commercial banks.

Speaking in the opening session of the two-day conference, Noor Ahmad Agha emphasized the significance of establishing institutions dedicated to better regulating and managing affairs related to Zakat, Waqf, Infaq, and Sadaqah, highlighting the vital role of such institutions in the fair distribution of the wealth in the society.

He also informed the participants about the prohibition of Riba-based banking, the development of Islamic banking, and the stability of the banking system in Afghanistan.

At the end of his speech, the governor of the Central Bank of Afghanistan urged the AAOIFI, Islamic Development Bank, and other related institutions to contribute to capacity building, training programs, better management of Zakat and Waqf, conversion of conventional banks into Islamic, sustainable, efficient, and resilient Halal banking, and establishment of a robust financial and economic system in Afghanistan.

playing its part in reducing poverty by paving the path for microfinance institutions. Microfinance plays a crucial role in poverty reduction by providing financial services to individuals and small enterprises. This sector primarily targets low-income populations, enabling them to secure small finances. By empowering these individuals, microfinance institutions (MFIs) help them to start or expand small businesses, which can generate income and create jobs within their communities. The ability to access finances allows entrepreneurs to invest in essential resources, such as equipment or inventory that can increase their productivity and profitability. Furthermore, microfinance fosters financial literacy and business training, equipping individuals with the skills necessary to manage their finances effectively. This effective approach not only enhances the economic stability of the individuals but also contributes to overall community development, as successful businesses can stimulate local economies.

Da Afghanistan Bank is committed to significantly improving the microfinance landscape in Afghanistan, recognizing its vital role in alleviating poverty and fostering economic development. By issuing licenses to microfinance institutions, Da Afghanistan Bank is establishing a regulated framework that enhances transparency and accountability within the sector. This initiative is strengthened by DAB's proactive engagement with world organizations, which helps to align local microfinance practices with international standards. Through these collaborations, Da Afghanistan Bank is facilitating the sharing of best practices and resources, ensuring that Afghan microfinance institutions are well-equipped to meet the diverse needs of their clients.

of the international community, and the role of UN agencies in the microfinance sector in Afghanistan. Addressing the attendees, she stated that the international community and UN agencies are committed to cooperating with local agencies to develop the microfinance sector.

Ms. Otunbayeva added that the World Bank has planned a special program for implementing microfinance projects in Afghanistan, and the United Nations Refugee Agency (UNHCR) is committed to expanding its plan related to projects in the sector.

Subsequently, the Deputy Minister of Policy at the Ministry of Finance, Sultan Mohammad Zubair, addressed the audience on mobilizing government financial resources for the sector.

Furthermore, the Minister of Industry and Commerce, Alhaj Nooruddin Azizi, spoke about the role of corporations in various sectors to support the microfinance sector.

In another part of the conference, the first deputy of the Da Afghanistan Bank Mr. Sediqullah Khalid, delivered a detailed presentation regarding the opportunities and challenges of the microfinance sector in Afghanistan.

In addition to a session dedicated to granting licenses to eligible companies, the panels provided the opportunity, where experts, consultants, and representatives from ministries, private banks, and national and international organizations participated, discussing topics such as the involvement of companies, banks, and traders abroad in strengthening microfinance, the role of international institutions in boosting the sector, and the challenges and opportunities for the growth of the microfinance sector in the country.

At the end, Mr. Fida Mohammad Faizan, Director General of the Governor's Office Directorate at Da Afghanistan Bank, concluded the conference. He expressed his gratitude and appreciation for the participants' valuable contributions and constructive feedback, emphasizing that the National Microfinance Conference was highly beneficial for the development and growth of the sector. He added that the Da Afghanistan Bank will continue to make effective and continuous efforts to strengthen the microfinance sector.

It is worth mentioning that Da Afghanistan bank is committed to improving the lives of people by improving financial inclusion and

ing facilitations to the individuals and small businesses to access financial resources.

He stated that microfinance fosters the growth of small businesses and local production on the one hand, and creates economic opportunities and income sources for people on the other hand.

The governor of Da Afghanistan Bank further added that microfinance is an effective tool for financial inclusion and contributes to positive changes in economic stability and the development of local businesses.

Addressing the significance of the microfinance sector in the country's economy, DAB's governor added that Da Afghanistan Bank has established a regulatory framework to organize and supervise the microfinance sector's performance.

Subsequently, The Deputy Prime Minister for Economic Affairs Mullah Abdul Ghani Beradar Akhund stated the significance of such a conference, in addition to expressing his gratitude and appreciation to the leadership of DAB for the application of appropriate strategies in effectively managing the banking sector, financial stability and maintaining the value of Afghani.

"Alleviating poverty, reducing unemployment, and creating job opportunities stands at the top priority of the Islamic Emirate of Afghanistan", said Mullah Abdul Ghani Beradar, adding since the public, farmers, people in need, and small business owners are among the beneficiaries of the microfinance sector, the Islamic Emirate and the international community share a common goal of assisting them through effective coordination, creating job opportunities for people through the sector.

In another part of his speech, Beradar stated that the government is committed to strengthening the sector and added that developing a regulatory framework for organizing and supervising the microfinance sector is an effective step toward the development of the sector.

During the conference, the Foreign Minister of Afghanistan, His Excellency Mawlawi Amir Khan Muttaqi, made a speech about the role and significance of foreign partners in the development of the microfinance sector.

Following this, the United Nations Special Representative for Afghanistan Ms. Roza Otunbayeva, discussed the role of microfinance in other countries, the collaboration

DAB Holds National Conference on Microfinance

November 13, 2024- Da Afghanistan Bank (DAB) held the National Conference on Microfinance, attended by representatives from national and international institutions, various countries' ambassadors, and media representatives.

The conference held at the Serena Hotel, Kabul, aimed to promote the development of the microfinance sector and foster coordination and cooperation between the private and public sectors as well as national and international institutions.

Expressing his gratitude and appreciation to the participants of the conference, the governor of Da Afghanistan Bank, Mr. Noor Ahmad Agha delivered a speech on the significance of microfinance, adding that microfinance plays a vital role in the creation of job opportunities, alleviating poverty, and empowering the community through provid-

بانکداری اسلامی وسیله مطمئن برای ترقی و تعالی اقتصادی کشور!

آیا میخواهید مقاله های تحقیقی و تحلیلی تان در مجله بانک به نشر برسد؟

به این ایمیل آدرس ارسالش بدارید.

magazine@dab.gov.af